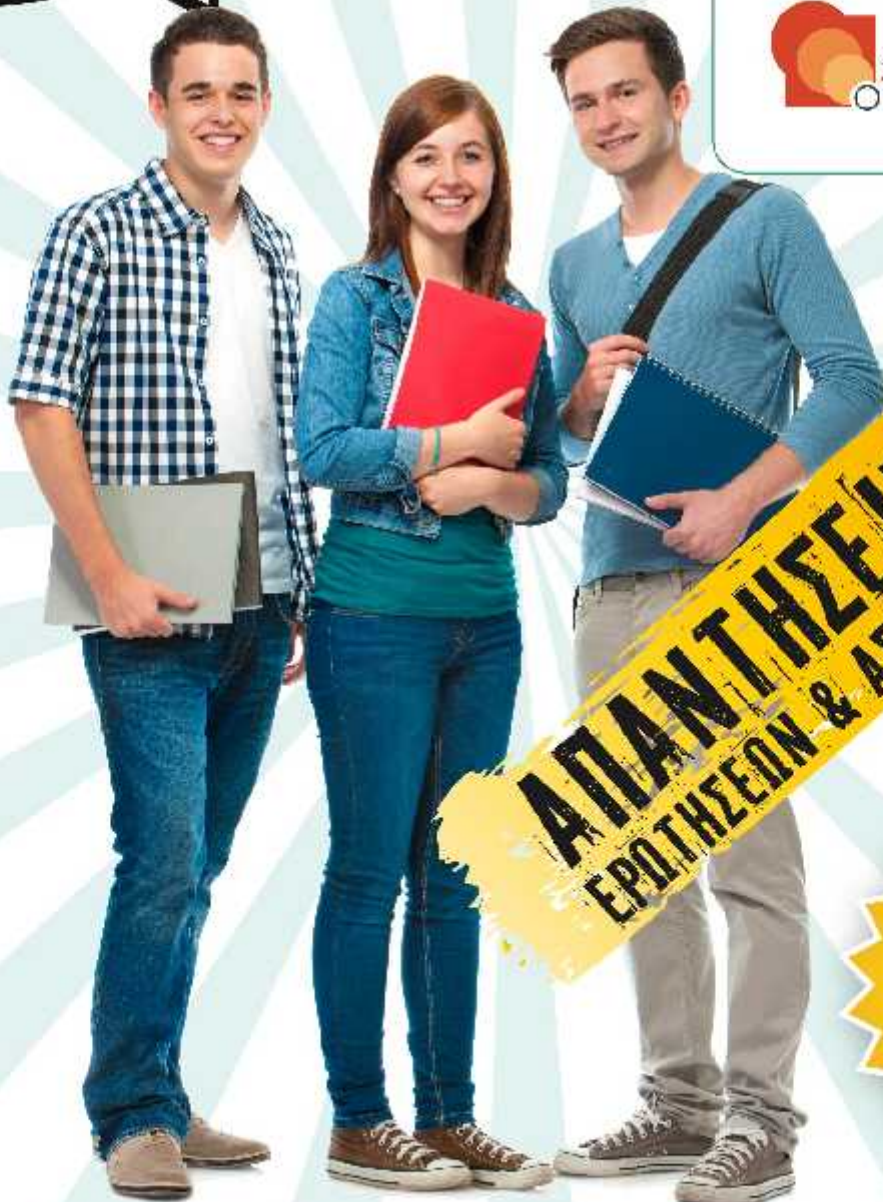

Γλώσσα

Τετράδιο Σπουδής β τεύχος

Μπαίνω
Πρότυπο!

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ & ΑΣΚΗΣΕΩΝ

★ **100%** ★
επιτυχία
Μέθοδος
ΑΡΝΟΣ

Τετράδιο Σπουδής - Γιατί;

Το Τετράδιο Σπουδής ΑΡΝΟΣ είναι βασισμένο στη Μέθοδο ΑΡΝΟΣ, ένα σύστημα μάθησης με Στόχους – Υλοποίηση – Πιστοποίηση.

Βοηθάει το μαθητή να οικοδομήσει τη σκέψη του βήμα-βήμα, απλά και κατανοητά. Είναι Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο βάσει του οποίου γίνεται η διδασκαλία στο online μάθημα με «φυσικό» τρόπο. Ο δάσκαλος γράφει και υπογραμμίζει παράλληλα με το μαθητή.

Το Τετράδιο Σπουδής αποτελείται από:

- ★ Οπτικοποιημένη Θεωρία με ροή & συνέχεια
- ★ Ασκήσεις για Διδασκαλία και Εξάσκηση
- ★ Συνδυαστικές και Επαναληπτικές Ασκήσεις
- ★ Θέματα Προσομοίωσης Εξετάσεων

Πιστοποίηση Γνώσεων

Σε προγραμματισμένες ημερομηνίες διεξάγονται online ή/και δια ζώσης **Επαναληπτικά Τεστ Αξιολόγησης** στα οποία ο μαθητής πιστοποιεί και επαληθεύει τις γνώσεις του.

Για τους Γονείς

Πώς ο γονέας μπορεί να έχει εικόνα και εποπτεία στην πρόοδο του παιδιού του;

Το Τετράδιο Σπουδής είναι σχεδιασμένο με τέτοιον τρόπο για τη βήμα – βήμα εξάσκηση του μαθητή, μεταβαίνοντας με ασφάλεια από τα πιο απλά στα πιο σύνθετα. Επίσης, είναι ένας φυσικός τρόπος ο Γονέας να ελέγχει την πρόοδο του παιδιού του.

Πώς γίνεται η εποπτεία από το γονέα;

Σε κάθε μάθημα ελέγχει την ορθότητα των λύσεων, την κατανόηση και τη συμμετοχή του παιδιού στα μαθήματα.

Διδασκαλία στον ΑΡΝΟ σημαίνει:

- ★ Απεριόριστη μελέτη με video lessons
- ★ Αυτομάθηση στο App Arnos Learn
- ★ Coaching εξατομικευμένο
- ★ Μοτίβα Μάθησης και Εξάσκησης
- ★ Κάθε Απορία για εμάς είναι Πρόκληση!

★ Μέθοδος ΑΡΝΟΣ

Η **Μέθοδος ΑΡΝΟΣ** οδηγεί κάθε μαθητή, ανεξαρτήτως γνώσεων ή επιπέδου, να μελετά από το επίπεδο όπου αισθάνεται άνετα, ώστε να διαμορφώσει γερές βάσεις για μάθηση.

Live Διδασκαλία Το online μάθημα γίνεται με φυσικό τρόπο, γιατί συνδυάζει την Τεχνολογία, το Πνεύμα, την Οργάνωση και την Εμπειρία.

Τετράδιο Σπουδής Είναι ο οδηγός για τη διδασκαλία του μαθήματος, την εξάσκηση του μαθητή και την πραγματοποίηση της online διδασκαλίας με Λόγο, Εικόνα και Παρατήρηση.

Καθηγητής Είναι ο σκηνοθέτης της διδακτικής πράξης, ο οποίος δρα σε ένα οργανωμένο εκπαιδευτικό οικοσύστημα με Στόχους, Μαθησιακό Πλάνο και Ευθύνη.

«Μέθοδος ΑΡΝΟΣ... το καταστάλαγμα μιας πορείας 35 ετών με εκπαιδευτικές και εκδοτικές επιτυχίες, με ταξίδια πολιτισμού, συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις και αποτυχίες... μα, κυρίως, η παρακαταθήκη του ζευγολάτη πατέρα - Αρνού.»

Γιάννης Π. Κρόκος

Περιεχόμενα

ΕΝΟΤΗΤΑ 7 ^Η	3
Οι φίλοι μας, τα ζώα.....	3
❷ Κείμενο για επεξεργασία.....	4
❸ Ασκήσεις Γραμματικής.....	5
❹ Ασκήσεις λεξιλογίου.....	10
❺ Παραγωγή λόγου.....	11
❻ Κριτήριο αξιολόγησης.....	12
ΕΝΟΤΗΤΑ 8 ^Η	13
Η ζωή σε άλλους τόπους.....	13
❷ Κείμενο για επεξεργασία.....	14
❸ Ασκήσεις Γραμματικής.....	15
❹ Ασκήσεις λεξιλογίου.....	21
❺ Παραγωγή λόγου.....	22
❻ Κριτήριο αξιολόγησης.....	23
ΕΝΟΤΗΤΑ 9 ^Η	25
Τηλεόραση – Διαδίκτυο – Κινητά τηλέφωνα.....	25
❷ Κείμενο για επεξεργασία.....	26
❸ Ασκήσεις Συντακτικού.....	27
❹ Ασκήσεις Λεξιλογίου.....	32
❺ Παραγωγή λόγου.....	33
❻ Κριτήριο αξιολόγησης.....	34
ΕΝΟΤΗΤΑ 10 ^Η	36
Αθλητισμός.....	36
❷ Κείμενο για επεξεργασία.....	37
❸ Ασκήσεις Συντακτικού.....	38
❹ Ασκήσεις λεξιλογίου.....	43
❺ Παραγωγή λόγου.....	44
❻ Κριτήριο αξιολόγησης.....	45
ΕΝΟΤΗΤΑ 11 ^Η	47

Εκπαίδευση.....	47
2 Κείμενο για επεξεργασία	48
3 Ασκήσεις Συντακτικού	49
4 Ασκήσεις Λεξιλογίου.....	56
5 Παραγωγή λόγου	57
6 Κριτήριο αξιολόγησης.....	58
ΕΝΟΤΗΤΑ 12 ^Η	59
2 Κείμενο για επεξεργασία	60
3 Ασκήσεις Συντακτικού	61
4 Ασκήσεις Λεξιλογίου.....	69
5 Παραγωγή λόγου	71
6 Κριτήριο αξιολόγησης.....	71
ΕΝΟΤΗΤΑ 13 ^Η	73
Διατροφή.....	73
2 Κείμενο για επεξεργασία	74
3 Ασκήσεις Συντακτικού	75
4 Ασκήσεις Λεξιλογίου.....	78
5 Παραγωγή λόγου	79
6 Κριτήριο αξιολόγησης.....	80

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^Η

Οι φίλοι μας, τα ζώα

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Άνθρωποι και δελφίνια», Α. Σουρούνης, Κυριακάτικες ιστορίες, Καστανιώτης

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α. Ποια η στάση του συγγραφέα...τσίρκου; (ενδεικτική απάντηση)

Ο συγγραφέας παρακολουθώντας την εν λόγω παράσταση, ένιωθε θλίψη για τα δελφίνια και αποτροπιασμό για τη συμπεριφορά των ανθρώπων απέναντί τους, τόσο των υπευθύνων του τσίρκου όσο και των θεατών. Η φυλάκιση και εκμετάλλευση των δελφινιών οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στον θάνατό τους, όπως ισχυρίζεται.

β. Με ποια επιχειρήματα ο συγγραφέας...όσο φαίνονται»; (ενδεικτική απάντηση)

Σύμφωνα με τον συγγραφέα, σε περίπτωση που οι επιστήμονες χρησιμοποίησαν στα πειράματά τους φυλακισμένα δελφίνια, κατέληξαν σ' αυτό το συμπέρασμα εσφαλμένα, καθώς όσο έξυπνος κι αν θεωρείται κάποιος, όταν ζει υπό συνθήκες εγκλεισμού και μακροχρόνιας φυλάκισης, διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να χάσει το μυαλό του. Από την άλλη, αν χρησιμοποίησαν αλανιάρικα δελφίνια, ίσως δεν είναι σε θέση να αντιληφθούν λόγω ανικανότητας της ανθρώπινης φύσης, το μέγεθος ευφυΐας των ζώων αυτών.

2. Να σημειώσετε την ένδειξη... τις παρακάτω προτάσεις:

α. Λ	δ. Λ
β. Λ	ε. Σ
γ. Λ	στ. Σ

3. Να αντικαταστήσετε ... συνώνυμés τους: (ενδεικτική απάντηση)

- α. Πραχματοποιούσαν, διεκπεραίωναν
- β. η ομόνοια
- γ. διαρκώς, αδιάλειπτα
- δ. επιδοκιμάζει
- ε. βραχύχρονη, ολιγόχρονη

4. Σύμφωνα με όσα διαβάσατε...με τα ζώα : (ενδεικτική απάντηση)

- ❶ Μείωση του άγχους λόγω καθημερινών προβλημάτων
- ❷ Κοινωνική υποστήριξη, μείωση συναισθημάτων μοναξιάς και απομόνωσης
- ❸ Καλλιέργεια υπευθυνότητας
- ❹ Βοήθεια ανθρώπων με προβλήματα όρασης (σκύλοι-οδηγοί)
- ❺ Αύξηση κοινωνικής διάδρασης μεταξύ των παιδιών

3 Ασκήσεις Γραμματικής

► Τα ρήματα άγω και βάλλω (και τα σύνθετά τους)

1. Να τοποθετήσετε τα ρήματα...τύπο:

- α. επιβάλλει
- β. ανατείλει
- γ. καταβάλλεις
- δ. καταβάλουν
- ε. επιβάλλει
- στ. περιέβαλλαν
- ζ. προσβάλλεις
- η. εκβάλλει
- θ. παραβάλετε

2. Να συμπληρώσετε...ρήματα σε -βάλλω:

- α. αμφιβάλλω
- β. επέβαλε

- γ. εισέβαλε
- δ. αποβάλεις
- ε. υποβληθώ
- στ. εισβάλλουν
- ζ. εισέβαλαν
- η. προβληθούν
- θ. περιέβαλλε
- ι. μεταβάλω
- κ. είχε καταβάλει
- λ. αναβάλλουμε
- μ. διέβαλλε

3. Στο παρακάτω κείμενο...λ ή λλ:

επιβάλλει, καταβάλλουν, προσβάλλουν, μεταβάλει, συμβάλει,
υπερβάλλουν, παραβάλλουν

4. Να αντιστοιχίσετε...φτιάξτε προτάσεις: (ενδεικτική απάντηση)

1-θ	6-ζ
2-γ	7-δ
3-στ	8-η
4-β	9-α
5-ι	10-ε

- Όσο ζούσαν μαζί, της επέβαλλε πάντα τη θέλησή του.
- Ο κύριος Πανόπουλος συνέβαλε αποφασιστικά στην επαναλειτουργία του εμπορικού κέντρου.
- Ο θερινός κινηματογράφος της γειτονιάς θα προβάλει απόψε μια ασπρόμαυρη ταινία.
- Την περιέβαλλε πάντα με αγάπη και δεν ζητούσε ανταλλάγματα.
- Καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια για να είναι τυπικός υποχρεώσεις του.

5. Να συμπληρώσετε...τη σωστή έγκλιση:

- α. παράγει
- β. να εισάγει
- γ. εισήγαγε
- δ. να διεξαγάγει
- ε. να διεξάγει
- στ. διεξήγαγε

6. Αφού τοποθετήσετε...φτιάξετε προτάσεις: (ενδεικτική απάντηση)

- α. Όταν βρέθηκαν σε παρόμοια κατάσταση, τα παιδιά αναπαρήγαξαν τις αποφάσεις των γονιών.
- β. Οι κακοποιοί απήγαξαν το παιδί κι ύστερα ζήτησαν λύτρα.
- γ. Ο ζωγράφος εισήγαγε τους μαθητές του στα μυστικά της τέχνης του.
- δ. Η Ιταλία εισήγαγε αυτοκίνητα και τα επανεξήγαγε σε άλλες χώρες της Ευρώπης.
- ε. Το προηγούμενο έτος ο Στάθης παρήγαγε 20 τόνους λάδι.
- στ. Ο διευθυντής προήγαγε τον εργαζόμενο σε ανώτερη θέση.
- ζ. Η αστυνομία προσήγαγε τον ύποπτο στο τμήμα για ανάκριση.
- η. Τα συμπεράσματα τα οποία συνήγαγε ήταν τελικά εσφαλμένα.
- θ. Ο Πέτρος διήγαγε το χειρότερο Σαββατοκύριακο της ζωής του.

► **Ρήματα Β' συζυγίας**

1. Να κλίνετε...επικαλούμαι και διερωτώμαι:

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ		ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	
επικαλούμαι	διερωτώμαι	επικαλούμουν	διερωτόμουν
επικαλείσαι	διερωτάσαι	επικαλούσουν	διερωτόσουν
επικαλείται	διερωτάται	επικαλούνταν	διερωτόταν
επικαλούμαστε	διερωτόμαστε	επικαλούμαστε	διερωτόμαστε

επικαλείστε	διερωτάστε	επικαλούδατε	διερωτόδατε
επικαλούνται	διερωτώνται	επικαλούνταν	διερωτόνταν

2. Να βάλετε...ενικού ή πληθυντικού αριθμού:

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
θεωρούμουν
αφαιρούσουν
δικαιολογούνταν
εξαρτώμαστε
διερωτόδατε
ταλαιπωρούνταν

3. Να συμπληρώσετε...προτάσεων:

- α. απολογείται
- β. μιμούνται
- γ. αποδρούνταν
- δ. εξαρτάστε
- ε. αθλείσαι
- στ. ασχολούμαστε
- ζ. στερούνταν
- η. εγγυάται
- θ. προηγούνται
- ι. εξαιρείται

4. Διαβάστε τι έγραψε...όπως στο παράδειγμα:

στερούνταν
πρόβαλλαν
αναρωτιούνταν
καταλάβαιναν

δικαιούνταν
ασχολούνταν
απολογούνταν
έβαζαν
διάβαζαν
αθλούνταν
εργαζούνταν
άλλαζαν
χίνονταν

► Αρχαιοκλίτα ρήματα

1. Να συμπληρώσετε...στην παρένθεση:

συνέβη, παρέβη, συνελήφθη, εισήχθη

2. Να συμπληρώσετε...το σε χρόνο Αόριστο:

συνετρίβη, συνέβη, μετέβη, κατέστη, απέβησαν, απεδείχθη

3. Να συμπληρώσετε...τύπο του αορίστου:

- α. συνέβη
- β. επετέθη, παρενέβησαν
- γ. συνετρίβη
- δ. κατέστη
- ε. προσήχθησαν
- στ. εστάλη
- ζ. απέβη, αντελήφθη
- η. κατεβλήθη, απήχθησαν
- θ. ανεδείχθη
- ι. υπέστη

4. Ένα από τα δύο...Βρείτε ποιο:

εισήχθησαν, έλαβε, αναδείχθηκαν, Ελήφθησαν, καταβλήθηκε,
υπερέβη

4 Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε...για καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. ιδρύω → χτίζω ≠ γκρεμίζω
2. ικανοποιώ → ανταποκρίνομαι ≠ απογοητεύω
3. ισχυρίζομαι → υποστηρίζω ≠ σωπαίνω
4. καθιστώ → βάζω
5. καλλωπίζω → ομορφαίνω ≠ χαλώ
6. καταγράφω → εντυπώνω ≠ ξεγράφω
7. καταφρονώ → περιφρονώ ≠ εκτιμώ
8. κατευνάζω → καθησυχάζω ≠ ξεσηκώνω
9. λαμβάνω → παίρνω ≠ δίνω
10. λήγω → παύω ≠ αρχίζω
11. λυτρώνω → ελευθερώνω ≠ υποδουλώνω
12. μαγεύω → γοητεύω ≠ δυσχεραττώ
13. μαρτυρώ → αποκαλύπτω ≠ κρύβω
14. μεριμνώ → φροντίζω ≠ αδιαφορώ
15. μετακινώ → μετατοπίζω ≠ ακινητοποιώ

2. Να συμπληρώσετε...την άσκηση 1:

α. ίδρυσε	στ. ισχυρίστηκε
β. κατέγραψε	ζ. λαμβάνει
γ. να κατευνάσει	η. μερίμνησε
δ. είχε λήξει	θ. μάγεψε
ε. Μετακίνησε	ι. λύτρωσε

3. Να επιλέξετε 5 λέξεις...η σημασία τους: (ενδεικτική απάντηση)

Όταν η συνεργασία του με την εταιρεία έληξε ύστερα από
δέκα χρόνια συνεχούς παρουσίας, ο Μάρκος ένωσε να

λυτρώνεται. Προσπάθησε να κατευνάσει τις ανησυχίες του περί οικονομικών δυσκολιών, που ενδεχομένως να αντιμετώπιζε στο μέλλον, κατέγραψε σ' ένα χαρτί τα όνειρα που είχε από παιδί και λόγω πιεστικής καθημερινότητας δεν υλοποίησε ποτέ, και έλαβε την απόφαση να το κάνει έστω και τώρα.

5 Παραγωγή λόγου

Περιγραφή ζώου (ενδεικτική απάντηση)

Γενικά, δε συμπαθούσα τα σκυλιά, μέχρι που γνώρισα τον Τζακ, το σκύλο της ξαδέρφης μου, που είναι ένα γλυκό, παιχνιδιάρικο σκυλάκι.

Ο Τζακ είναι ένα σκυλί ράτσας κόκερ – σπάνιελ, δηλαδή είναι ένα μικρόσωμο, με μακρύ κορμό σκυλάκι. Το χρώμα του είναι μαύρο και το τρίχωμά του είναι κοντό και απαλό. Αυτό που μου αρέσει στον Τζακ είναι τα μακριά του αυτιά, γιατί είναι στοιχείο της ράτσας του.

Είναι πολύ χαδιάρικο και πιστό στον ιδιοκτήτη του. Ακολουθεί την ξαδέρφη μου όπου κι αν πάει και τρίβεται συνέχεια στα πόδια της, αναζητώντας τα χάρδια της. Είναι αρκετά έξυπνος και φιλικός. Του αρέσει να παίζει με παιδιά και από τη χαρά του κουνάει συνέχεια την ουρά του.

Η επιθετικότητά του, όμως, όταν θυμώνει, μας ενοχλεί πολύ. Όταν δεν έχει όρεξη να φάει το φαγητό του, μουτρώνει και πηγαίνει σ' ένα μέρος του σπιτιού. Τις βραδιές που μας επισκέπτεται κόσμος, νιώθει πολύ άβολα και δεν τους βλέπει με καλό μάτι.

Αγαπώ αυτό το σκυλί και το θεωρώ μέλος της οικογένειάς μου τώρα πια. Δε θα 'θελα να το αποχωριστώ ποτέ!

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Η ζωοφιλία στην αρχαία Ελλάδα και όχι μόνο»,
Εφημερίδα Αυγή, 4-10-2020

1. Β	11. Γ
2. Γ	12. Α
3. Α	13. Β
4. Β	14. Β
5. Γ	15. Α
6. Α	16. Γ
7. Α	17. Β
8. Γ	18. Α
9. Β	19. Β
10. Γ	20. Γ

ΕΝΟΤΗΤΑ 8^Η

Η ζωή σε άλλους τόπους

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Τα παιδιά της ελευθερίας – η φυλή των Μοκέν στην Ταϊλάνδη», του Jean-Christophe Grange, από το περιοδικό *Experiment*

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α. Ποια είναι η «εκπαίδευση» ... φυλής των Μοκέν; (ενδεικτική απάντηση)

Τα παιδιά της φυλής των Μοκέν έχουν στενό δέσιμο με την θάλασσα και η εκπαίδευσή τους σχετίζεται με αυτήν. Από μικρά μαθαίνουν να κολυμπούν και να μαζεύουν κοχύλια, ιδιαίτερα τα πιο σπάνια είδη, τα οποία αρχότερα πουλούν. Επίσης μαθαίνουν να ψαρεύουν με καμάκι αλλά και να παχιδεύουν νυχτερίδες στα σπήλαια, βοηθώντας έτσι τους γονείς τους να τις πιάσουν.

β. Οι λέξεις «ζω» ... διαβάσατε γι' αυτούς; (ενδεικτική απάντηση)

Η αγάπη κυριαρχεί στη ζωή των Μοκέν και αποτελεί το «κλειδί» για όλα. Οι σχέσεις που αναπτύσσονται είναι για πάντα. Αγαπούν, γίνονται ζευγάρια, παντρεύονται και αυτό ισχύει εφ'όρου ζωής. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, «ή ζουν σε ζευγάρια ή δε ζουν καθόλου».

2. Να σημειώσετε την ένδειξη Σ ... τις παρακάτω προτάσεις:

α. Λ	δ. Λ
β. Σ	ε. Σ
γ. Λ	στ. Λ

3. Να αντικαταστήσετε ... συνώνυμους τους:

- α. περιπλανώμενοι
β. επιπλέονδα

- γ. καθορίζεται
- δ. εύκαιρη
- ε. πιστή

4. Φανταστείτε ότι βρίσκεστε στη γη ... Να απαντήσετε με συντομία.
 (ενδεικτική απάντηση)

Πιστεύω ότι ο φίλος μου θα έβρισκε αδιανόητη την πράξη μου. Θα μου έλεγε ότι είμαι υπερβολικός και ότι δεν μας χρειάζονται τόσα ψάρια. Το υπερεντατικό ψάρεμα μόνο κακό μπορεί να προκαλέσει στη θάλασσα. Και οι Μοκέν είναι μια φυλή που σέβεται τη φύση και συνυπάρχει μαζί της παίρνοντας από αυτή μόνο τα απολύτως απαραίτητα. Θα με ανάγκαζε λοιπόν να αφήσω το μεγάλο καλάθι και να ψαρέψω ελάχιστα ψάρια, μόνο όσα θα χρειαζόμασταν για το γεύμα μας.

3 Ασκήσεις Γραμματικής

► Αντωνυμίες

1. Στο κείμενο που ... των αντωνυμιών:

<u>ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ</u>	<u>ΕΙΔΟΣ</u>
κάποιος (ξυλοκόπος)	αόριστη
μόνος του	οριστική
τού (ξέφυγε)	προσωπική (αδύνατος τύπος)
(κοίτη) του	κτητική
αυτό	δεικτική
(ζωή) μου	κτητική
τόσα	δεικτική
το (αγοράσω)	προσωπική (αδύνατος τύπος)
τον (λυπήθηκε)	προσωπική (αδύνατος τύπος)
τον (πλησίασε)	προσωπική (αδύνατος τύπος)
ο ίδιος	οριστική

τούτο	δεικτική
(τσεκούρι) σου	κτητική
δικό μου	κτητική
τέτοιο	δεικτική
άλλο	αόριστη
αυτό	δεικτική
δικό μου	κτητική
εκείνο	δεικτική
που	αναφορική
αυτό	δεικτική
που	αναφορική
εγώ	προσωπική
τιμιότητά (του)	κτητική
του (έδωσε)	προσωπική (αδύνατος τύπος)

2. Να συμπληρώσετε... από το πλαίσιο:

Αυτό που πρώτο έρχεται στο μυαλό **.μου** είναι σχετικό με το αν και σε **ποια** έκταση τα δελτία ειδήσεων έχουν σχέση με την πραγματικότητα. Υποθέτω ότι **αυτά** που παρουσιάζουν είναι μέρος της πραγματικότητας. Αλλά μόνο **εκείνα** που συμβαίνουν στον κόσμο ή μόνο **ό,τι** νομίζουν οι συντάκτες των δελτίων ότι **μας** ενδιαφέρουν; **Εκείνοι** είναι άρρωστοι ή **εμείς**; Δεν υπάρχει **τίποτα** καλό ή όμορφο στον κόσμο **που** να αξίζει να αναφερθεί;

3. Να υπογραμμίσετε όλους... τα οριστικά άρθρα:

- Μου έφερες το βιβλίο που σου ζήτησα;
- Ναι, σου το έφερα. Πού θέλεις να το αφήσω;
- Βάλ' το εκεί που είναι και τα άλλα βιβλία.
- Εμένα και της αδελφής μου μας άρεσε πολύ.
- Το διάβασες όλο;
- Ναι. Α! σου στέλνουν χαιρετίσματα και τα παιδιά.
- Να τους πεις ευχαριστώ. Όταν γίνω καλά, θα σας δω όλους. Μου έχετε λείψει πολύ.
- Εσύ να είσαι καλά κι όταν σηκωθείς, θα το γλεντήσουμε.

4. Να ξεχωρίσετε ... του γ' προσώπου:

- α. άρθρο - αδύνατος τύπος προσωπικής αντωνυμίας
- β. άρθρο - αδύνατος τύπος προσωπικής αντωνυμίας
- γ. αδύνατος τύπος προσωπικής αντωνυμίας - άρθρο
- δ. άρθρο - αδύνατος τύπος προσωπικής αντωνυμίας
- ε. αδύνατος τύπος προσωπικής αντωνυμίας - άρθρο
- στ. άρθρο - αδύνατος τύπος προσωπικής αντωνυμίας
- ζ. αδύνατος τύπος προσωπικής αντωνυμίας - άρθρο - άρθρο

5. Στις παρακάτω προτάσεις ... τις κτητικές αντωνυμίες:

- α. Οι γονείς **του του** αγόρασαν ένα αμάξι.
↓ ↓
κτητική προσωπική
- β. **Τους** μίλησε για τους φίλους **τους**.
↓ ↓
προσωπική κτητική
- γ. Σήμερα θα **τους** δοθούν οι βαθμοί απ' τους καθηγητές **τους**.
↓ ↓
προσωπική κτητική
- δ. **Της** θύμισε το στόχο **της**.
↓ ↓
προσωπική κτητική
- ε. Μην **του** υποδεικνύεις πώς να μιλά, έχει **δικό του** τρόπο σκέψης.
↓ ↓
προσωπική κτητική
- στ. Όλο αυτό το σπίτι είναι **δικό του**.
↓
κτητική
- ζ. Από **εσάς** δεν θέλουμε τίποτα πια.
↓
προσωπική

6. Να συμπληρώσετε ... των παρακάτω προτάσεων:

α. ο ίδιος	ε. ίδιος
β. μόνη	στ. μόνος
γ. ο ίδιος	ζ. μόνη
δ. μόνος	η. μόνο

θ. *μόνος*ι. *ίδιος*

7. Να αντιστοιχίσετε ... στην οποία ανήκουν:

- ✓ *δεικτικές: τούτος, τόδος, τέτοιος, αυτός*, εκείνος*
- ✓ *προσωπικές: εμένα, αυτός*, μας, εδός*
- ✓ *αόριστες: κανείς, κάποιος, άλλος, καθένας, μερικοί*
- ✓ *ερωτηματικές: ποιος, τι, πόσος,*

** Η αντωνυμία αυτός μπορεί να είναι είτε προσωπική, είτε δεικτική ανάλογα την περίπτωση.*

8. Στις παρακάτω προτάσεις ... κατάλληλες αυτοπαθείς αντωνυμίες:

- α. τον εαυτό του*
- β. τον εαυτό σου*
- γ. τον εαυτό της*
- δ. εαυτός μας*
- ε. τον εαυτό σας/ τους εαυτούς σας*

9. Να συμπληρώσετε τα κενά ... που λείπουν :

- α. καθετί*
- β. μερικοί*
- γ. καμιά*
- δ. μια*
- ε. τίποτε*
- στ. κάμποσους*
- ζ. καθένας*
- η. άλλοι – άλλοι*

10. Να συμπληρώσετε ... ερωτηματική αντωνυμία ταιριάζει:

- α. Ποιος*
- β. ποιον – ποια – ποιο*
- γ. Τι*

- δ. Τι – Ποιοι – πόσοι
- ε. Ποιο / τίνος
- στ. Πόσων
- ζ. Ποιο – Ποιοι
- η. Πόσα – Ποιος – Τι

11. Να συμπληρώσετε με:

- α. Ποιο
- β. πιο
- γ. πιο
- δ. Ποιο
- ε. πιο
- στ. Ποιο – πιο
- ζ. Ποια
- η. πια
- θ. πια
- ι. ποια – ποια

12. Να συμπληρώσετε με:

- α. που
- β. όσο
- γ. ο οποίος
- δ. ό,τι
- ε. όποιος
- στ. οτιδήποτε
- ζ. όποια
- η. όλες

13. Να συμπληρώσετε ... ό,τι :

- α. ό,τι
- β. ότι
- γ. ό,τι

- δ. ότι - ό,τι
- ε. ό,τι
- στ. ότι - ό,τι
- ζ. ό,τι
- η. ότι
- θ. ότι - ό,τι
- ι. ότι
- κ. ό,τι

14. Να αναγνωρίσετε σε ... όπου χρειάζεται:

- α. αναφορική αντωνυμία
- β. σύνδεσμος
- γ. σύνδεσμος
- δ. αναφορική αντωνυμία
- ε. ερωτηματικό τοπικό επίρρημα (τονίζεται)
- στ. αναφορική αντωνυμία
- ζ. αναφορική αντωνυμία

15. Να συμπληρώσετε τα ... το είδος τους:

- α. εσύ - εγώ (ΕΙΔΟΣ:προσωπικές)
- β. εαυτό (ΕΙΔΟΣ:αυτοπαθητική)
- γ. εαυτούς (ΕΙΔΟΣ:αυτοπαθητική)
- δ. μόνος (ΕΙΔΟΣ:οριστική)
- ε. ο ίδιος (ΕΙΔΟΣ:οριστική)
- στ. αυτό (ΕΙΔΟΣ:δεικτική)
- ζ. κάθε (ΕΙΔΟΣ:αόριστη)
- η. τόσο (ΕΙΔΟΣ:δεικτική)
- θ. Ποιος (ΕΙΔΟΣ:ερωτηματική)
- ι. Τι (ΕΙΔΟΣ:ερωτηματική)
- κ. Ποιο (ΕΙΔΟΣ:ερωτηματική)
- λ. κανείς (ΕΙΔΟΣ:αόριστη)
- μ. ένας - άλλος (ΕΙΔΟΣ:αόριστες)

16. Να υπογραμμίσετε ... το είδος τους:

- α. Ποιος (ΕΙΔΟΣ: ερωτηματική)
- β. δικό μου (ΕΙΔΟΣ: κτητική)
- γ. σου (ΕΙΔΟΣ: κτητική) – σε (ΕΙΔΟΣ: προσωπική) – τίποτε (ΕΙΔΟΣ: αόριστη) – άλλο (ΕΙΔΟΣ: αόριστη)
- δ. εσάς (ΕΙΔΟΣ: προσωπική)
- ε. Πόσων (ΕΙΔΟΣ: ερωτηματική)
- στ. Ποιος (ΕΙΔΟΣ: ερωτηματική) – με (ΕΙΔΟΣ: προσωπική)
- ζ. Μερικά (ΕΙΔΟΣ: αόριστη)
- η. μου (ΕΙΔΟΣ: προσωπική) – τα (ΕΙΔΟΣ: προσωπική)
- θ. σου (ΕΙΔΟΣ: κτητική)
- ι. τον εαυτό του (ΕΙΔΟΣ: αυτοπαθητική)
- κ. της (ΕΙΔΟΣ: κτητική) – του (ΕΙΔΟΣ: κτητική)

4 Ασκήσεις λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε ... για καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

- 1. μετατρέπω → μεταβάλλω ≠ διατηρώ
- 2. μεταχειρίζομαι → χρησιμοποιώ ≠ (αφήνω)
- 3. μοιάζω → συγγενεύω ≠ διαφέρω
- 4. νικώ → κερδίζω ≠ χάνω
- 5. νιώθω → αισθάνομαι
- 6. ξεθωριάζω → ξεβάφω ≠ βάφω
- 7. ξεσπώ → εκρήγνυμαι ≠ αποτρέπομαι
- 8. ξεφεύγω → γλιτώνω ≠ συλλαμβάνομαι
- 9. ξοδεύω → σπαταλώ ≠ εξοικονομώ
- 10. οδηγώ → κατευθύνω ≠ παραπλανώ
- 11. ορίζω → οριοθετώ ≠ αοριστολογώ
- 12. παλεύω → μοχθώ ≠ τεμπελιάζω
- 13. παρακινώ → προτρέπω ≠ αποτρέπω
- 14. παρακμάζω → φθίνω ≠ ακμάζω
- 15. πάσχω → υποφέρω ≠ ευημερώ

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2. Να συμπληρώσετε ... προηγούμενη άσκηση:

α. μοιάζουν	ζ. παρήκμασε
β. μετατρέψεις	η. οδήγησε
γ. πάλεψε – νίκησε	θ. παρακίνησαν
δ. ξέσπασαν	ι. ένιωσε
ε. ξεθώριασαν	
στ. ξόδεψε	

3. Να επιλέξετε 5 λέξεις ... η σημασία τους: (ενδεικτική απάντηση)

Οι Μαρία και η Νίκη είναι δίδυμες και μοιάζουν σαν δυο σταχόνες νερό. Όταν ενηλικιώθηκαν, παρακίνησε η μία την άλλη να νοίκιασουν ένα διαμέρισμα δίπλα στο πατρικό τους. Επειδή ήταν παλιό και οι τοίχοι είχαν ξεθωριάσει, το έβαψαν, το περιποιήθηκαν και πάλεψαν πολύ για να το μετατρέψουν σε ένα σύγχρονο σπίτι ξοδεύοντας πολλά χρήματα. Άξιζε όμως τον κόπο!

5 Παραγωγή λόγου

Γράμμα σε έναν φίλο από το εξωτερικό (ενδεικτική απάντηση)

Καβάλα, 18 Απριλίου 2020

Αγαπητή Victoria,

Ονομάζομαι Ηλιάννα, είμαι 11 χρόνων και πηγαίνω στη ΣΤ' δημοτικού. Είμαι σχετικά ψηλή, έχω ξανθά μαλλιά και καστανά μάτια και φοράω γυαλιά Έχω μια μεγάλη αδερφή, τη Νικόλ και ένα αξιολάτρευτο σκυλάκι, τη Τζιν!

Μένω σε μια μικρή πόλη της Ελλάδας που ονομάζεται Καβάλα. Το καλοκαίρι έχει πολύ ήλιο και τον χειμώνα χιονίζει συχνά!. Τα Χριστούγεννα στολίζει ο Δήμος την πόλη μας με πολλά

φωτεινά στολίδια και στήνει καρουζέλ και πίστα πατινάζ. Η πόλη μου, όπως και η χώρα μου γενικά είναι πάρα πολύ ομορφες!

Το σχολείο που πηγαίνω είναι μικρό, με οχτώ αίθουσες, συνολικά. Στον πρώτο όροφο υπάρχουν τέσσερις τάξεις για τα μεγάλα παιδιά και δυο στο ισόγειο για τα μικρά των Α' και Β' τάξεων. Τα αγαπημένα μου μαθήματα είναι η Γλώσσα και η Φυσική.

Αγαπώ πολύ τη μουσική και τον χορό, γι' αυτό δύο φορές την εβδομάδα μαθαίνω κλασική κιθάρα στο ωδείο και μοντέρνους χορούς. Εσύ, Victoria, έχεις κάποιο χόμπι; Σου αρέσει η μουσική; Κι αν ναι τι μουσική ακούς;

Τι ωραία να ερχόσουν το καλοκαίρι εδώ στην Ελλάδα να κάνουμε μαζί διακοπές!!! Η Ελλάδα το καλοκαίρι είναι τέλεια, έχει συνέχεια ήλιο και ζέστη και πηγαίνουμε πολύ τακτικά στη θάλασσα. Έχουμε πάρα πολλές παραλίες και πανέμορφα νηδάκια. Αχ, αν τα καταφέρεις και έρθεις, θα ενθουσιαστείς με τις ομορφιές της χώρας μου...

Περιμένω γράμμα σου και αν σου είναι εύκολο, μπορείς να μου στείλεις μια φωτογραφία σου;

Φιλιά,
η νέα σου φίλη, Ηλιάνα

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ανανεώσιμοι φυσικοί και ενεργειακοί πόροι», Λευτέρης Παπαγιαννάκης, *Ανιχνεύοντας το Σήμερα, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2002 (διασκευή)*

1. Β	6. Γ
2. Α	7. Α
3. Γ	8. Α
4. Α	9. Β
5. Γ	10. Γ

11. Α	16. Β
12. Β	17. Β
13. Γ	18. Α
14. Β	19. Β
15. Β	20. Β

ΕΝΟΤΗΤΑ 9^Η

Τηλεόραση - Διαδίκτυο - Κινητά τηλέφωνα

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Τηλεπικοινωνίες», Ερευνητική εργασία
(<http://1epal-filipp.pre.sch.gr>)

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α. Με ποια ... οι τηλεπικοινωνίες;

Σύμφωνα με το κείμενο, παλαιότερα οι τηλεπικοινωνίες περιλάμβαναν τη χρήση ακουστικών σημάτων, όπως τυμπάνων, ή οπτικών, όπως τα σήματα καπνού ή η λάμψη της φωτιάς. Μάλιστα, μέχρι και πριν από λίγο καιρό, το μόνο μέσο για να τηλεφωνήσουμε, όταν είμαστε έξω από το σπίτι μας, ήταν να χρησιμοποιήσουμε τους τηλεφωνικούς θαλάμους.

β. Ποιες συσκευές ... στο κείμενο;

Οι συσκευές τηλεπικοινωνιών που αναφέρονται στο κείμενο είναι οι εξής: το τηλέφωνο (+ τα κινητά τηλέφωνα), το ραδιοτηλέφωνο, ο ασύρματος, το τηλεομοιοτυπικό (γνωστότερο ως φαξ), το ραδιόφωνο, και η τηλεόραση.

2. Να σημειώσετε ... τις παρακάτω προτάσεις:

- α. Λ
- β. Σ
- γ. Σ
- δ. Λ
- ε. Σ

3. Να αντικαταστήσετε ... αντώνυμους τους:

- α. ειδικό, εξειδικευμένο
- β. αδυνατούμε
- γ. μικρή, σύντομη

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

- δ. αποτρέπουν, εμποδίζουν, απαγορεύουν
- ε. ασήμαντος

4. Σύμφωνα με ... αναφέρετε με συντομία:

- ❶ Ευκολότερη και γρηγορότερη επικοινωνία με ανθρώπους που είναι μακριά.
- ❷ Άμεση ενημέρωση για το τι συμβαίνει στον κόσμο γύρω μας.
- ❸ Ψυχαγωγία και διασκέδαση από τον χώρο μας.
- ❹ Εκπαίδευση, νέες γνώσεις και δεξιότητες.
- ❺ Εξέλιξη κι ανάπτυξη της οικονομίας.

❸ Ασκήσεις Συντακτικού

► Οι κύριοι όροι της πρότασης

1. Να εντοπίσετε ... με τον τύπο τους:

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ	ΑΜΕΤΑΒΑΤΑ	ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ
είχαμε	ήταν (άνοιξη)	ήταν
έπαιρνε	έμπαινε	είχε γίνει
βάλουμε	είχε καθίσει	έλεχαν
δεν μπορούσαμε	κελαηδούσε	
σήκωσε	‘χε έρθει	
ν’ ακούσουμε	βάσταξε	
	σώπα	
	φώναξε	
	σώπα	
	ν’ ακούμε	

2. Στις παρακάτω ... όπως στο παράδειγμα:

- β. Τολεμάμε την αδικία με κάθε μέσο.

- γ. Οι υπεύθυνοι της τάξης ανοίγουν τα παράθυρα στο διάλειμμα.
- δ. Αυτό τον καιρό δουλεύω ένα νέο επιχειρηματικό σχέδιο.
- ε. Κάθε πρωί με πηγαίνει ο παππούς στο σχολείο.
- στ. Το απόγευμα θα παίξουμε μήλα στην πλατεία.
- ζ. Αλλάζω ρούχα κι έρχομαι!
- η. Μιλώ την ιταλική γλώσσα πάρα πολύ καλά.

3. Να χαρακτηρίσετε ... και το αντικείμενο:

- α. Αμετάβατο
- β. Αμετάβατο
- γ. Μεταβατικό (τον οδηγό)
- δ. Μεταβατικό (τον ουρανό)
- ε. Μεταβατικό (τους γονείς)
- στ. Αμετάβατο

4. Στις παρακάτω προτάσεις ... τα κατηγορούμενα:

- α. φαινόταν: Συνδετικό – Κατηγορούμενο: βιαστική
- β. επισκεφτήκαμε: Μεταβατικό – Αντικείμενο: κινηματογράφο
- γ. φροντίζουν: Μεταβατικό – Αντικείμενο: οι ασθενείς να γίνονται γρήγορα καλά
- δ. διορίστηκε: Συνδετικό – Κατηγορούμενο: διευθυντής
- ε. ίδρυσε: Μεταβατικό – Αντικείμενο: το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο

5. Να χαρακτηρίσετε ... ή κατηγορούμενο:

- α. Υποκείμενο
- β. Αντικείμενο
- γ. Υποκείμενο
- δ. Κατηγορούμενο
- ε. Κατηγορούμενο
- στ. Αντικείμενο

6. Με τα παρακάτω ... στο παράδειγμα:

- Φορώ την φορεσιά των Μακεδονομάχων.
- Χορεύω χορούς της Μικράς Ασίας.
- Ζούσε μια ζωή γεμάτη εκπλήξεις.
- Παίζουν παιχνίδια που απαιτούν στρατηγική.

7. Στις προτάσεις που ... στο παράδειγμα:

- β. εξασφαλισμένη: Μετοχή
- γ. αξιωματικός: Ουσιαστικό
- δ. άλλη: Επίθετο
- ε. ευχαριστημένη: Μετοχή
- στ. ό,τι ήθελα: Δευτερεύουσα πρόταση
- ζ. από πανί: Εμπρόθετος προσδιορισμός της ύλης/προέλευσης
- η. πέντε: Απόλυτο αριθμητικό
- θ. ασθενική: Επίθετο

8. Στις παρακάτω προτάσεις ... του αντικειμένου:

- α. υπεύθυνο
- β. άδικο
- γ. αιτία
- δ. άξιο
- ε. δημότη

9. Στο κείμενο που ... είναι πιο κάτω:

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ	ΡΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ
Ο Ροβινσώνας	ήταν	κατάπληκτος
Ο Παρασκευάς	έμοιαζε	ευτυχισμένος
Τίποτα	δεν είναι	επικίνδυνο
(εσύ)	είδαι	υποχρεωμένος
Το μπαρούτι	γίνεται	κακό
Τ' (το μπαρούτι)	είναι	ωραίο και ήσυχο

10. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσετε τα ρήματα και να βρείτε τα αντικείμενά τους. Να σημειώσετε ποια είναι μονόπτωτα (Μ) και ποια δίπτωτα (Δ):

- α. Ρήμα: περιέγραψε – Αντικείμενο: το συμβάν (Μονόπτωτο)
- β. Ρήμα: έδωσε – Αντικείμενα: μού, τα κλειδιά (Δίπτωτο)
- γ. Ρήμα: αρέσουν – Αντικείμενο: τα ταξίδια (Μονόπτωτο)
- δ. Ρήμα: Είπες – Αντικείμενο: πώς πέρασες στην εκδρομή (Μονόπτωτο)
- ε. Ρήμα: έφτιαξε – Αντικείμενο: την πόρτα (Μονόπτωτο)
- στ. Ρήμα: έδειξε – Αντικείμενα: τους, τον δρόμο (Δίπτωτο)
- ζ. Ρήμα: δίνεις – Αντικείμενο: το λόγο σου (Μονόπτωτο)
- η. Ρήμα: διοργάνωσε – Αντικείμενο: γιορτή (Μονόπτωτο)
- θ. Ρήμα: γέμισε – Αντικείμενο: το τραπέζι (Μονόπτωτο)
- ι. Ρήμα: στέλνει – Αντικείμενα: σημειώματα, του πατέρα (Δίπτωτο)
- κ. Ρήμα: κέρασε – Αντικείμενα: τους επισκέπτες, κρασί (Δίπτωτο)
- λ. Ρήμα: αποκάλυψε – Αντικείμενο: τα μυστικά και τα μέλη της οργάνωσης (Μονόπτωτο)
- μ. Ρήμα: έστειλαν – Αντικείμενα: του Γιάννη, μια επιστολή (Δίπτωτο)
- ν. Ρήμα: Πες – Αντικείμενο: τα θέματα (Μονόπτωτο)
- ξ. Ρήμα: υποσχέθηκες – Αντικείμενα: μας, πως θα πάμε εκδρομή (Δίπτωτο)

11. Στις παρακάτω προτάσεις ... και έμμεσα:

- α. Άμεσο: μας – Έμμεσο: άρχος
- β. Άμεσο: πώς ήρθαν – Έμμεσο: τους
- γ. Άμεσο: πώς έγινε – Έμμεσο: μας
- δ. Άμεσο: τον Στέφανο – Έμμεσο: Μαθηματικά
- ε. Άμεσο: ότι διαφώνησαν – Έμμεσο: σου
- στ. Άμεσο: όσες ασκήσεις τελείωσαν – Έμμεσο: μου
- ζ. Άμεσο: τον κήπο – Έμμεσο: λαχανικά

- η. Άμεσο: το συρτάρι - Έμμεσο: βιβλία
- θ. Άμεσο: βιβλίο - Έμμεσο: του γιού του
- ι. Άμεσο: τους - Έμμεσο: το δρόμο
- κ. Άμεσο: την παρέα - Έμμεσο: ποτά
- λ. Άμεσο: να γυρίσει σύντομα - Έμμεσο: τον

12. Στις παρακάτω ... το υποκείμενό τους:

- α. Προσωπικό, η ειρήνευση
- β. Απρόσωπο, να διαβάζεις τα μαθήματά σου
- γ. Προσωπικό, η φωνή
- δ. Απρόσωπο, πως και οι δύο τους ήθελαν
- ε. Προσωπικό, η ενημέρωση
- στ. Απρόσωπο, πως θα βρέξει
- ζ. Προσωπικό, (εγώ)
- η. Προσωπικό, (εσύ)
- θ. Απρόσωπο, ότι μετάνιωδες
- ι. Απρόσωπο, να ξεκινήσουμε
- κ. Προσωπικό, το αυτοκίνητό του
- λ. Απρόσωπο, να μας επισκεφτεί ο υπουργός

13. Να βρείτε ... το υποκείμενό του:

- α. Φαίνεται πως θα βρέξει (Υ: πως θα βρέξει)
- β. Απαγορεύεται να καπνίζετε μέσα στο δωμάτιο (Υ: να καπνίζετε μέσα στο δωμάτιο)
- γ. Αξίζει να προσπαθήσει κανείς (Υ: να προσπαθήσει κανείς)
- δ. Ακούγεται ότι θα έρθει ένας νέος παίκτης (Υ: ότι θα έρθει ένας νέος παίκτης)
- ε. Δεν επιτρέπεται να φύγει κανένας (Υ: να φύγει κανένας)

14. Να βρείτε τους ... Αντικείμενο Κ:Κατηγορούμενο):

- α. Υ: Ο Γιώργος, Ρ: προσέφερε, ΑΑ: πορτοκαλάδα, ΕΑ: στη θεία
- β. Υ: (Εμείς), Ρ: αγοράζουμε, Α: φρούτα και λαχανικά

- γ. Υ: Οι δημότες, Ρ: ανακήρυξαν, Α: τον Χρόνη, Κ του αντικειμένου: δήμαρχο
- δ. Υ: Ο Νίκος, Ρ: διαβάζει, Α: βιβλία
- ε. Υ: (Αυτός), Ρ: αισθάνεται, Κ: ενοχλημένος
- στ. Ρ: Απαγορεύεται, Υ: να χρησιμοποιείς το όνομά μου με τέτοιο τρόπο
- ζ. Υ: Η κατάσταση, Ρ: έχει γίνει, Κ: αφόρητη
- η. Υ: (Αυτοί), Ρ: ζήτησαν, ΑΑ: χρόνο, ΕΑ: μου
- θ. Υ: Η απόφαση, Ρ: ήταν, Κ: να μείνουμε όλοι
- ι. Ρ: Χρησιμοποιείται, Υ: η έγκλιση
- κ. Υ: Οι αγώνες, Ρ: γίνονται
- λ. Υ: Ο υπεύθυνος, Ρ: φοβόταν, Α: μήπως κοπεί το ρεύμα
- μ. Υ: Η γιαγιά, Ρ: έπλεξε, Α: το πουλόβερ

4 Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε ... για καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. περισσεύω → πλεονάζω ≠ υπολείπομαι
2. πληρώνω → αμείβω ≠ αμείβομαι
3. πράττω → εκτελώ ≠ αδιαφορώ
4. ρυθμίζω → τακτοποιώ ≠ απορυθμίζω
5. σαγηνεύω → μαχεύω ≠ προκαλώ, απωθώ
6. σηκώνω → ορθώνω ≠ κατεβάζω
7. σπεύδω → τρέχω ≠ βραδυπορώ
8. συνέρχομαι → συγκεντρώνομαι ≠ διαλύομαι
9. τιθασεύω → δαμάζω ≠ εξαγριώνω
10. τοποθετώ → εντάσσω ≠ αποσπώ
11. υπερέχω → υπερτερώνω ≠ μειονεκτώ
12. φαίνομαι → διακρίνομαι ≠ απουσιάζω
13. φροντίζω → μεριμνώ ≠ αμελώ
14. φωνάζω → κραυγάζω ≠ σιωπώ
15. χορηγώ → εφοδιάζω ≠ αφαιρώ

2. Να συμπληρώσετε ... από την άσκηση 1:

- α. πληρώνω
- β. σήκωσε
- γ. ρυθμίζει
- δ. σαγήνευσε
- ε. υπερέχει
- στ. φροντίζει
- ζ. τιθαεύει
- η. χορήγησε
- θ. έσπευσε
- ι. συνέλθει

3. Να επιλέξετε ... η σημασία τους: (ενδεικτική απάντηση)

Μόλις **συνήλθε** από τη ζάλη που του προκάλεσε το χτύπημα, **έσπευσε** να εντοπίσει τους υπόλοιπους φίλους του. **Φάνηκε** ιδιαίτερα προβληματισμένος καθώς δεν **έβρισκε** κανέναν. Αμέσως, **σηκώθηκε** και **φρόντισε** να τους τηλεφωνήσει.

5 Παραγωγή λόγου

Διαφημιστικό κείμενο (ενδεικτική απάντηση)

Η «έξυπνη» τηλεόραση.

Σας κούρασε η παλιά σας τηλεόραση; Δεν μπορείτε να δείτε το κανάλι που θέλετε, διότι συνεχώς χάνεται το σήμα;

Η «έξυπνη» τηλεόραση είναι εδώ για να ικανοποιήσει κάθε σας επιθυμία για ενημέρωση & ψυχαγωγία! Η συσκευή αυτή είναι γρήγορη, οικονομική και διαθέτει δυνατότητες προηγμένης τεχνολογίας. Συνδέεται με Bluetooth και WIFI σε όποια άλλη συσκευή θέλετε, ενώ διαθέτει και σύστημα λειτουργίας «smart tv».

Προμηθευτείτε την αμέσως! Μη χάσετε την ευκαιρία!!

Δυνατότητα κράτησης με προπληρωμή!!

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Περιπέτεια με την τηλεόραση», Τζ.Ροντάρι

1. Α	11. Γ
2. Γ	12. Α
3. Β	13. Β
4. Β	14. Β
5. Β	15. Β
6. Β	16. Β
7. Α	17. Β
8. Α	18. Β
9. Γ	19. Α
10. Β	20. Α

ΕΝΟΤΗΤΑ 10^Η

Αθλητισμός

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ο Σπύρος Λούης και οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες»,
Κώστας Πούλος, εκδ. Παπαδόπουλος, 2003

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α. Με ποιες δυσκολίες...πρώτο μαραθωνιόδρομο; (ενδεικτική απάντηση)

Οι αθλητές που συμμετείχαν στον αγώνα ήρθαν αντιμέτωποι με αρκετές δυσκολίες. Οι καιρικές συνθήκες δεν ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκές για τη διεξαγωγή του αγωνίσματος, μιας και το προηγούμενο βράδυ η βροχή είχε γεμίσει τους χωματόδρομους με λάσπες και το μεσημέρι άρχισε πάλι να βρέχει. Επίσης, σε κάποια σημεία, οι αθλητές ήταν αναγκασμένοι να διέλθουν μέσα από αμπέλια και πεύκα, ενώ μετά το Χαρβάτι ο δρόμος γινόταν ανηφορικός και δύσκολος.

β. Πώς θα χαρακτηρίζατε...διάρκεια του αγώνα; (ενδεικτική απάντηση)

Ο αθλητής, Σπύρος Λούης ήταν ιδιαίτερα άνετος και χαλαρός στη διάρκεια του μαραθωνιόδρομου. Μάλιστα, η κίνησή του να σταματήσει σε ένα πανδοχείο για να δροσιστεί και ο ισχυρισμός του πως θα φτάσει τους συναθλητές του, φανερώνει τη σιγουριά και την αυτοπεποίθησή του για την επικείμενη νίκη του.

2. Να σημειώσετε την ένδειξη...τις παρακάτω προτάσεις:

α. Λ

β. Λ

γ. Σ

δ. Λ

ε. Λ

στ. Σ

3. Να αντικαταστήσετε...συνώνυμές τους: (ενδεικτική απάντηση)

α. διάσημου

β. μαζεύτηκαν

γ. στόχευσε

δ. εξέταζε, κοίταζε

ε. αρμόδιοι

4. Ποια είναι τα οφέλη...συντομία: (ενδεικτική απάντηση)

❶ Συμβάλλει στην καλή υγεία του ατόμου.

❷ Αναπτύσσει την ευστροφία, την οξυδέρκεια και την κριτική ικανότητα.

❸ Διδάσκει την υπακοή σε κανόνες και το ομαδικό πνεύμα.

❹ Κοινωνικοποιεί μικρούς και μεγάλους.

❺ Προσφέρει ψυχαγωγία είτε παρακολουθώντας αθλητικές δραστηριότητες είτε συμμετέχοντας σε αυτές.

3 Ασκήσεις Συντακτικού

► Σύνδεση προτάσεων

1. Να γράψετε...κάθε περιόδου:

α. Σ

β. Σ

γ. Σ

δ. Λ

ε. Σ

2. Να γράψετε το είδος...τις προτάσεις:

- α. κύρια + κύρια, παρατακτική σύνδεση (σύνδεσμος: και)
- β. κύρια + δευτερεύουσα, υποτακτική σύνδεση (σύνδεσμος: ότι)
- γ. κύρια + δευτερεύουσα, υποτακτική σύνδεση (σύνδεσμος: γιατί)
- δ. κύρια + κύρια, παρατακτική σύνδεση (σύνδεσμος: αλλά)
- ε. κύρια + κύρια, υποτακτική σύνδεση (σύνδεσμος: για να)

3. Να βρείτε...[Σημειώστε Α, Π, Υ]:

α. Υ	μ. Π
β. Π	ν. Υ - Υ - Π
γ. Α	ξ. Υ - Υ
δ. Π	ο. Α
ε. Υ	π. Υ - Π
στ. Α	ρ. Υ - Π
ζ. Π	σ. Π
η. Π	υ. Α
θ. Υ	φ. Υ
ι. Υ	χ. Π
κ. Υ	ψ. Υ
λ. Α	ω. Υ

4. Να προσπαθήσετε...απαραίτητες αλλαγές.

- α. Ήρθε τελευταίος στο οικογενειακό τραπέζι, γιατί συνάντησε πολλή κίνηση στο δρόμο.
- β. Έρχονται τα ξαδέρφια μου στο σπίτι και περνάμε υπέροχα.
- γ. Άνοιξε το παράθυρο, ώστε να μπει καθαρός αέρας.
- δ. Δεν ήθελε να πάρει φάρμακα, αν και ήταν άρρωστος.
- ε. Χιόνισε τόσο πολύ στο χωριό, που έκλεισαν οι δρόμοι.
- στ. Αν φύγουμε νωρίς, θα στενοχωρήσουμε τον παππού και τη γιαγιά.
- ζ. Όταν βλέπει τους συγγενείς του, χαμογελάει πάντα.

η. Ο πατέρας άφησε το δώρο του παιδιού δίπλα στο κρεβάτι του, για να του κάνει έκπληξη.

5. Να γράψετε...δηλώνεται στην παρένθεση:

α. Σηκώθηκε απότομα από το τραπέζι και δεν είπε κουβέντα σε κανέναν.

β. Το μικρό μου αδερφάκι έκλαιγε δυνατά, γιατί είχε χτυπήσει το πόδι του.

γ. Η γιαγιά συμβούλεψε το εγγονάκι της, ώστε να έχει σωστή συμπεριφορά.

δ. Δε ζήτησε βοήθεια από κανέναν, αν και ήταν σε αδιέξοδο.

ε. Είπε καληνύχτα στον πατέρα του και πήγε για ύπνο

6. Να διαβάσετε...ακολουθεί:

α) Να βρείτε...(και το είδος τους)

β) Να βρείτε...(και το είδος τους)

Σύνδεσμος	Παρατακτικός Υποτακτικός	Είδος
όμως	Παρατακτικός	Αντιθετικός
αλλά	Παρατακτικός	Αντιθετικός
είτε ... είτε	Παρατακτικός	Διαχωριστικός
ώστε να	Υποτακτικός	Αποτελεσματικός

► Ενεργητική & Παθητική σύνταξη

1. Να βάλετε...ενεργητική σύνταξη:

α. Π

β. Ε

γ. Ε

δ. Π

ε. Ε

στ. Π

ζ. Π

η. Π

θ. Ε

κ. Ε

ι. Ε

λ. ΤΤ

2. Να μετατρέψετε...ενεργητική:

- α. Τα παιδιά στόλισαν το χριστουγεννιάτικο δέντρο.
- β. Οι μαθητές του σχολείου πέταξαν τα παλιά χαρτόνια στον κάδο ανακύκλωσης.
- γ. Ένα παχύ στρώμα χιονιού σκέπασε το έδαφος.
- δ. Ο δύσκολος αγώνας κούρασε τους ποδοσφαιριστές.
- ε. Τα παιδιά ετοίμασαν και έστρωσαν το τραπέζι.
- στ. Τα γεράκια κυνηγούν τους λαγούς.
- ζ. Η καθημερινή εργασία κουράζει τους ανθρώπους.
- η. Μαύρα, βαριά σύννεφα σκέπασαν τον ουρανό.
- θ. Το χαλάζι κατέστρεψε τα οπωροφόρα δέντρα.
- ι. Αδυνείδητοι εμπρηστές έκαψαν τα δάση.
- κ. Τα απόβλητα του εργοστασίου μόλυναν τα νερά του ποταμού.

3. Να μετατρέψετε...και αντίστροφα:

- α. Ο δυνατός άνεμος διέλυσε τα σύννεφα.
- β. Η πόλη της Αθήνας στολίζεται από την Ακρόπολη.
- γ. Η επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα απαιτήθηκε από τους Έλληνες.
- δ. Οι αρχαιολόγοι αναζητούν ακόμη τον τάφο του Μ. Αλεξάνδρου.
- ε. Τα ξύλα κόβονται από τον ξυλοκόπο.
- στ. Το δάσος καίγεται από τη φωτιά.
- ζ. Ο αέρας σκίζει τα πανιά.
- θ. Τα αυτοκίνητα αυξάνουν τη μόλυνση του περιβάλλοντος.
- ι. Οι νόμοι ψηφίζονται από τη Βουλή.
- κ. Οι αχρότες μαζεύουν τη σοδειά.
- λ. Το βιβλίο βρέθηκε από τον Νίκο.

- μ. Η μορφή του εδάφους επηρεάζει άμεσα το κλίμα ενός τόπου.
- ν. Τα δέντρα κλαδεύτηκαν από τον κηπουρό.
- ξ. Το τραπέζι ετοιμαζόταν από τη γιαγιά με πολλή φροντίδα.
- ο. Η γάτα τρώει τον ποντικό.
- π. Ο ορειβάτης δαγκώθηκε από το φίδι.
- ρ. Η στέγη του σπιτιού τρυπήθηκε από το χαλάζι.
- σ. Ο ένοχος τιμωρήθηκε από το δικαστήριο.
- τ. Οι ασκήσεις λύθηκαν από τους μαθητές.
- υ. Η έκθεση διορθώθηκε από τον φιλόλογο.
- φ. Όλη η πλάση φωτίστηκε από τις ακτίνες του ηλίου.
- χ. Η εκδρομή οργανώθηκε από το ταξιδιωτικό γραφείο.
- ψ. Η ομπρέλα μου βρέθηκε από έναν κύριο.
- ω. Το γεύμα ετοιμάστηκε από τη μητέρα.

4. Να μετατρέψετε...απαραίτητες αλλαγές:

- α. Βραβεία δόθηκαν στους άριστους μαθητές από τον διευθυντή του σχολείου.
- β. Οι τροχονόμοι ρύθμισαν την κυκλοφορία.
- γ. Για δεύτερη τετραετία ο ίδιος δήμαρχος ψηφίστηκε από τους πολίτες του δήμου.
- δ. Ο τραυματισμένος οδηγός απεγκλωβίστηκε από τα σωδικά συνεργεία και του προσφέρθηκαν οι πρώτες βοήθειες.
- ε. Οι δυνατές βροχές κατέστρεψαν τη γεωργική παραγωγή.
- στ. Οι σκηνές στήθηκαν και τα εφόδια για τις ανάγκες των πυρόπληκτων μεταφέρθηκαν από τους υπεύθυνους.

5. Στις παρακάτω προτάσεις...τόπου ή χρόνου (ΕΠ):

- α. (ΕΠ)
- β. (ΤΑ)
- γ. (ΤΑ)
- δ. (ΤΑ)

ε. (ΕΤΤ)

στ. (ΕΤΤ)

6. Να συμπληρώσετε...προτάσεων: (ενδεικτική απάντηση)

α. ...από τα πυρά των εχθρών.

β. ...από τον Δήμο.

γ. ...από κεραυνό.

δ. ...από το κράτος.

ε. ...από τον Ηλία Βενέζη.

στ. ...από τις νοσοκόμες.

4 Ασκήσεις λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε...για καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. χωρίζω → ξεδιαλέγω ≠ ενώνω
2. ωθώ → σπρώχνω ≠ τραβώ
3. αγαλλίαση → χαρά ≠ λύπη
4. αγένεια → αδιακρισία ≠ ευγένεια
5. άγνοια → αμάθεια ≠ γνώση
6. άγχος → αγωνία ≠ ηρεμία
7. αδηφαγία → πολυφαγία ≠ εγκράτεια
8. αίγλη → ακτινοβολία ≠ ασημότητα
9. αιδημοσύνη → ντροπαλότητα ≠ χυδαιότητα
10. αναδρομή → επιστροφή ≠ προώθηση
11. απάντηση → απόκριση ≠ διωπή
12. απειλή → εκφοβισμός ≠ ενθάρρυνση
13. αρετή → προσόν ≠ ελάττωμα
14. αρωγή → συνδρομή ≠ αδιαφορία
15. ασάφεια → αοριστία ≠ σαφήνεια

2. Να συμπληρώσετε...από την άσκηση 1:

- α. αδηφαχία
- β. απειλή
- γ. αχαλλίαση
- δ. αναδρομή
- ε. αρετές
- στ. αρωγή
- ζ. ώθησε
- η. απαντήσεις
- θ. αδάφειες
- ι. άγχος

3. Να επιλέξετε 5 λέξεις...η σημασία τους: (ενδεικτική απάντηση)

Ο Μάριος άνοιξε το κουτί με τα παιδικά του παιχνίδια και κάπως έτσι ξεκίνησε μια αναδρομή στο παρελθόν. Θυμήθηκε όλες του τις σκανταλιές, τις απειλές των γονιών του να συμμορφωθεί, τα γέλια και τις συζητήσεις με τους φίλους του. Κι ύστερα, έφερε στον νου το άγχος για τις πρώτες εξετάσεις και την αχαλλίαση που ένιωθε, όταν έμαθε πως είχε τελικά επιτύχει. «Τα παιδικά χρόνια χαρακτηρίζονται από μια άγνοια κινδύνου! Μακάρι να γυρνούσα πίσω σ' αυτά!», είπε φωναχτά και αναστέναξε.

5 Παραγωγή λόγου

Σύνταξη ομιλίας (ενδεικτική απάντηση)

Αγαπητοί συμμαθητές,

Ονομάζομαι Άννα Ιωαννίδου, είμαι μαθήτρια της ΣΤ' τάξης και ήρθα σε αυτό το βήμα, για να σας μιλήσω σχετικά με τα οφέλη που προκύπτουν από την ενασχόληση με τον αθλητισμό για ένα παιδί της ηλικίας μας.

Οι αθλητικές δραστηριότητες ενισχύουν τη φυσική κατάσταση των παιδιών, μειώνοντας σημαντικά τον κίνδυνο ανάπτυξης παχυσαρκίας. Επίσης, η συμμετοχή σε αθλητικά παιχνίδια μπορεί να αυξήσει την αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση των παιδιών και των νέων. Ένα ακόμη θετικό είναι πως μέσα από την παρακολούθηση της απόδοσής τους και την επίτευξη των στόχων που θέτουν σε συνεργασία με τους προπονητές τους, τα παιδιά είναι σε θέση να απολαμβάνουν τους κόπους της προσπάθειάς τους. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί πως η ενασχόληση με τον αθλητισμό προσφέρει έναν ασφαλή χώρο ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας και του σεβασμού, ενώ παράλληλα αποτελεί χώρο διασκέδασης, μακριά από μετέπειτα επιβλαβείς συνήθειες (αλκοόλ, κάπνισμα κλ.).

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω πως για όλους αυτούς τους λόγους, είναι απαραίτητο οι γονείς να ωθούν τα παιδιά τους από μικρή ηλικία σε αθλητικές δραστηριότητες. Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

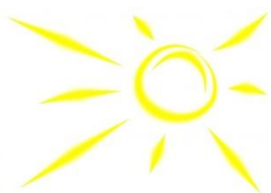
(175 λέξεις)

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Η αθλητική ιδέα», Διασκευασμένο κείμενο του Δ. Σιατόπουλου από το Διαδίκτυο

1. Γ	8. Γ
2. Α	9. Γ
3. Β	10. Γ
4. Γ	11. Β
5. Γ	12. Α
6. Α	13. Γ
7. Β	14. Α

15. Α	18. Γ
16. Β	19. Α
17. Β	20. Β

ΕΝΟΤΗΤΑ 11^Η

Εκπαίδευση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Η αναγκαιότητα της εισαγωγής των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση», Διασκευασμένο κείμενο από: www.government.gr

1. Αφού διαβάσετε ... στις παρακάτω ερωτήσεις:

α. Πώς μπορούν ... στο σύγχρονο σχολείο;

Σύμφωνα με το κείμενο, οι νέες τεχνολογίες μπορούν να συνεισφέρουν στην ποιοτική βελτίωση και στον επαναπροσανατολισμό της διαδικασίας της μάθησης, μετατρέποντας το σχολείο σε χώρο αναζήτησης και ανακάλυψης της γνώσης, ανταλλαγής ιδεών και απόψεων, και δημιουργικής απασχόλησης.

β. Ποιες ικανότητες ... της σύγχρονης εποχής;

Οι μαθητές πρέπει να αποκτήσουν την ικανότητα να εξερευνούν, να αναζητούν, να ανακαλύπτουν, να συλλέγουν και να παράγουν πληροφορία. Να μπορούν να διαχειρίζονται την πληροφορία, να την επεξεργάζονται με κριτική σκέψη και μεθοδικότητα, να την παρουσιάζουν σε κατάλληλη μορφή και να τη διανέμουν. Να μάθουν να συνεργάζονται αναπτύσσοντας ομαδικό πνεύμα και κοινωνική συμπεριφορά, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τις κλίσεις και το β τους. Πρέπει να μάθουν να μαθαίνουν, προσαρμόζόμενοι σε μία κοινωνία όπου βασικό της χαρακτηριστικό και απαίτηση είναι η δια βίου κατάρτιση και εκπαίδευση.

2. Να σημειώσετε την ένδειξη ... από τις παρακάτω προτάσεις:

α. Σ

δ. Σ

β. Σ

ε. Σ

γ. Λ

3. Να αντικαταστήσετε τις ... με αντώνυμους τους:

- α. μειωμένη
- β. ασήμαντο, τελευταίο
- γ. αδιαφορώντας
- δ. παραδοσιακού, παλαιού
- ε. ακατάλληλη
- στ. ατομικό

4. Τι προσφέρει η ... αναφέρετε με συντομία:

- ❶ Νέα σχέση με πληροφορία: επαφή, άντληση, αξιολόγηση, χρήση.
- ❷ Συνεργασία, ομαδικό πνεύμα, κοινωνικοποίηση.
- ❸ Μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν.
- ❹ Καλλιέργεια κλίσεων και ταλέντων.
- ❺ Τα παιδιά αναπτύσσουν νέες δεξιότητες και ικανότητα, π.χ. κριτική ικανότητα.

❸ Ασκήσεις Συντακτικού

► Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις

1. Να βρείτε τους συνδέσμους ... και να τους χαρακτηρίσετε:

- α. ότι, ειδικός σύνδεσμος
- β. μήπως, ενδοιαστικός σύνδεσμος
- γ. πως, ειδικός σύνδεσμος – πού, τοπικό επίρρημα
- δ. μην, ενδοιαστικός σύνδεσμος
- ε. γιατί, αιτιολογικός σύνδεσμος
- στ. που, ειδικός σύνδεσμος – πού, τοπικό επίρρημα
- ζ. πως, ειδικός σύνδεσμος
- η. να, βουλητικός σύνδεσμος

2. Στο παρακάτω κείμενο ... συντακτικό τους ρόλο:

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ
πως ο άνθρωπος μαθαίνει τη γλώσσα κατά τα πέντε πρώτα χρόνια της ζωής του	Αντικείμενο στο ρήμα «υποστηρίζουν»
ότι η πρωτογενής αυτή εκμάθηση της γλώσσας στηρίζεται στο γεγονός	Επεξήγηση στον όρο «συμπέρασμα»
ότι οι γλωσσικοί μηχανισμοί του αντιδρούν σε κάθε είδους γλωσσικό ερέθισμα	Επεξήγηση στον όρο «γεγονός»

3. Στις παρακάτω περιόδους ... τον συντακτικό τους ρόλο:

- α. να τελειώσω το διάβασμα νωρίς σήμερα, Αντικείμενο στο ρήμα «θέλω»
- β. να πάρω άδεια για μια εβδομάδα, Υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει»
- γ. να κάνετε ησυχία, Επεξήγηση στον όρο «αυτό»
- δ. να σε ρωτήσω κάτι, Αντικείμενο στο ρήμα «μπορώ»
- ε. να κάνετε θόρυβο σε ώρες κοινής ησυχίας, Υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «απαγορεύεται»
- στ. να φωνάζεις συνεχώς, Υποκείμενο στο ρήμα «δεν τιμά»
- ζ. Να είσαι καλά, Επεξήγηση στον όρο «αυτό»

4. Στις παρακάτω περιόδους ... τον συντακτικό τους ρόλο:

- α. μήπως αρρωστήσω, Αντικείμενο στο ρήμα «φοβάμαι»
- β. μη σε κλέψουν, Αντικείμενο στο ρήμα «πρόδεξε»
- γ. μήπως δεν πετύχω, Επεξήγηση στον όρο «αγωνία»
- δ. μήπως δεν τα πάει καλά στις εξετάσεις, Επεξήγηση στον όρο «τούτο»
- ε. μήπως χάσει τα χρήματά του εξαιτίας λανθασμένων κινήσεων, Αντικείμενο στο ρήμα «ανησυχούσε»
- στ. μη και δεν τον δει, Επεξήγηση στον όρο «ανησυχία»
- ζ. μήπως δεν καταλάβει τι του έλεξαν, Υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «άρχωνε»

5. Στις παρακάτω περιόδους: ... τον συντακτικό τους ρόλο.

- α. πόσο θα κοστίζει το σπίτι, Μερικής άγνοιας, Αντικείμενο στο ρήμα «λογαριάζω»
- β. αν δούλεψε μια ώρα, Ολικής άγνοιας, Υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση «είναι ζήτημα»
- γ. αν θα πληρωθούμε αύριο, Ολικής άγνοιας, Επεξήγηση στον όρο «πληροφορία»
- δ. τι θα γινόταν αν με έπιαναν, Μερικής άγνοιας, Επεξήγηση στον όρο «αυτό»
- ε. πώς μπορεί να εργάζεται τόσες ώρες, Μερικής άγνοιας, Υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «είναι παράξενο»
- στ. πόσο σας σκέφτομαι, Μερικής άγνοιας, Αντικείμενο στο ρήμα «δεν ξέρετε»
- ζ. πόσο ενδιαφέρεται για τους υπολογιστές, Μερικής άγνοιας, Υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση «είναι γνωστό»
- η. ποιος σκέφτεται ορθότερα, Μερικής άγνοιας, Αντικείμενο στο ρήμα «θα δείξει»
- θ. αν είδε εμένα ή τον αδερφό μου, Ολικής άγνοιας, Αντικείμενο στο ρήμα «δεν ήξερε»
- ι. τι έγραφαν σήμερα οι εφημερίδες, Μερικής άγνοιας, Έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «ρώτησε»

κ. αν θα τα καταφέρω, Ολικής άγνοιας, Αντικείμενο στο ρήμα «αμφιβάλλω»

λ. πού βρήκε τόση τόλμη η Άννα, Μερικής άγνοιας, Επεξήγηση στον όρο «αυτό»

6. Να συμπληρώστε ... προτάσεις: (ενδεικτική απάντηση)

- α. τι πρόκειται να γίνει.
- β. πώς μπορεί να εργάζεται τόσες ώρες.
- γ. αν πρόκειται για απάτη.
- δ. μήπως δεν τα καταφέρει στο τελευταίο θέμα.
- ε. πόσων χρόνων είμαστε.
- στ. μήπως δεν προλάβει το λεωφορείο.
- ζ. αν τελικά έφυγε από τη χώρα.
- η. αν όλα πήγαν καλά
- θ. πώς να λύσω το πρόβλημα στα Μαθηματικά.
- ι. γιατί δεν σήκωνα χέρι.
- κ. αν θα πάμε εκδρομή.
- λ. γιατί αργήσαμε να πάμε.

7. Στις παρακάτω ... συντακτικό τους ρόλο:

- α. ό,τι επιθυμείς: Ονοματική Ελεύθερη ως Αντικείμενο στο ρήμα «να αποκτήσεις»
- β. όποιο βιβλίο θέλεις: Ονοματική Ελεύθερη ως Αντικείμενο στο ρήμα «να διαλέξεις»
- γ. Όσοι είχαν δυνάμεις: Ονοματική Ελεύθερη ως Υποκείμενο στο ρήμα «κολύπησαν»
- δ. που είδες: Ονοματική Επιθετική (προσδιοριστική) ως Επιθετικός προσδιορισμός στον όρο «άνθρωποι»
- ε. Όποιος δεν θέλει: Ονοματική Ελεύθερη ως Υποκείμενο στο ρήμα «να σηκώσει»
- στ. ό,τι δηλώσεις: Ονοματική Ελεύθερη ως Κατηγορούμενο στο εν. υποκείμενο (εσύ) του ρήματος «είδαι»

ζ. για την οποία είχα ακούσει πολλά: Ονοματική Επιθετική (προσθετική, καθώς υπάρχει το κόμμα) ως Επιθετικός προσδιορισμός στον όρο «Μαρία»

η. όσα σου λένε: Ονοματική Ελεύθερη ως Αντικείμενο στο ρήμα «μην ακούς»

8. Να συνθέσετε ... δευτερεύουσα αναφορική πρόταση:

α. Ο Γιώργος, που είναι πρόεδρος του σχολείου, είναι μέλος της παρέας μας.

β. Οι προβολές της φοιτητικής ταινιοθήκης, που για την υλοποίησή τους συνεργάστηκαν οι πρωτοετείς του ΕΜΤΠ, στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία.

γ. Τους άρεσε πολύ το μάθημα της Ιστορίας, που έγινε με τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

9. Ποιες από τις παρακάτω ... όπου χρειάζεται:

α. Οι βροντές, που ακούγονταν από μακριά, προμηνούσαν καταιγίδα.

δ. Ο παππούς μου, που έχει πολεμήσει στον πόλεμο του '40, παίρνει ακόμη μέρος στις παρελάσεις.

ε. Τα γαλλικά, που τα έμαθα από νωρίς, με βοήθησαν πολύ στην καριέρα μου.

θ. Οι Μούσες, που κατοικούσαν στα Ττιέρια, ήταν εννιά.

10. Στις παρακάτω ... τον συντακτικό τους ρόλο:

α. ότι, ειδική, αντικείμενο

β. να, βουλητική, αντικείμενο

γ. μήπως, ενδοιαστική, αντικείμενο

δ. ότι, ειδική, υποκείμενο

ε. ότι, ειδική, υποκείμενο

στ. μήπως, πλάγια ερωτηματική, επεξήγηση

ζ. να, βουλητική, υποκείμενο

- η. ότι, ειδική, άμεσο αντικείμενο
- θ. που, αναφορική, επιθετικός προσδιορισμός
- ι. να, βουλητική, υποκείμενο
- κ. να, βουλητική, υποκείμενο
- λ. να, βουλητική, υποκείμενο
- μ. να, βουλητική, επεξήγηση
- ν. όσα, αναφορική ελεύθερη, υποκείμενο
- ξ. μήπως, ενδοιαστική, αντικείμενο

11. Να βρείτε τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις και να προσδιορίσετε το είδος και τον συντακτικό τους ρόλο:

- α. ότι θα εγκαταλείψει σύντομα τη χώρα: ειδική, υποκείμενο
- β. πως οι φίλοι του τον είχαν προδώσει: ειδική, αντικείμενο
- γ. Όσοι πίστεψαν σε μένα: αναφορική ελεύθερη, υποκείμενο
- δ. μήπως δεν ξαναδεί το παιδί της: ενδοιαστική, επεξήγηση
- ε. να φύγετε σήμερα: βουλητική, υποκείμενο
- στ. που είχαμε συναντηθεί στο αεροδρόμιο: ειδική, αντικείμενο
- ζ. να φύγεις τώρα: βουλητική, αντικείμενο
- η. μήπως φανερώνει το μυστικό μας: ενδοιαστική, αντικείμενο
- θ. να φύγω: βουλητική, υποκείμενο
- ι. ότι αυτός του επιτέθηκε πρώτος: ειδική, υποκείμενο
- κ. ό,τι χρειάζεσαι: αναφορική ελεύθερη, αντικείμενο
- λ. γιατί είναι τόσο εχθρικός: πλάγια ερώτηση, αντικείμενο

12. Να συμπληρώσετε ... ονοματική πρόταση:

- α. Ρώτησαν τι συνέβη.
- β. Δεν σκέφτονταν ποιες είναι οι συνέπειες.
- γ. Το σχολείο μας, που χτίστηκε πέρσι, είχε πολλές επιτυχίες σε όλους τους τομείς.
- δ. Δεν κατάλαβες τι έγινε;
- ε. Φοβήθηκα μήπως δεν τα καταφέρω.
- στ. Δεν έχει κανέναν ενδοιασμό μήπως δεν επιτύχεις.
- ζ. Γνωρίζουμε όλοι πόσο σημαντική είναι αυτή η δράση.

- η. Οι γιατροί επισημαίνουν κυρίως αυτό, ότι ο εμβολιασμός είναι απαραίτητος.
- θ. Ρώτησε με έμφαση γιατί δεν τον υπάκουσα.
- ι. Είναι σίγουρο ότι θα φύγετε απόψε;
- κ. Προθυμοποιήθηκε να συμβάλει στην προσπάθεια.
- λ. Ένα είναι βέβαιο, ότι πετύχαμε τον σκοπό μας.
- μ. Πρόδεξε μη γίνει κανένα κακό.
- ν. Μία μόνο αγωνία μου έκοβε τα χόνατα, μη τυχόν συμβεί κάτι δυσάρεστο.
- ξ. Είμαι σίγουρος ότι δεν ήρθε να σε δει.
- ο. Διαδίδεται πως δεν θα πληρωθούμε αυτό το μήνα.
- π. Με ρώτησε πόσο κοστίζει η κρέμα περιποίησης.

13. Να μετατρέψετε σε ... θεωρείτε απαραίτητες:

- α. Δεν μου αρέσει να μαλώνω με την αδερφή μου.
- β. Μου ζήτησε να του δανείσω χρήματα.
- γ. Πρέπει να ξεκινήσεις να διαβάζεις ένα λογοτεχνικό βιβλίο.
- δ. Η τελευταία του επιθυμία ήταν να ταξιδέψει στο Περουί.
- ε. Δε σου κρύβω ότι συγκινήθηκα.
- στ. Φοβάται μήπως πεθάνει.
- ζ. Στη μητέρα μου δεν αρέσει καθόλου να σιδερώνει.
- η. Είναι σημαντική αξία να αγαπάς την πατρίδα.
- θ. Όποιοι κυβερνούν εφαρμόζουν μέχρι στιγμής την εύκολη λύση της περικοπής μισθών και συντάξεων.

14. Να τονίσετε ... στις παρακάτω φράσεις:

- α. Πού θέλεις να συναντηθούμε;
- β. Νομίζω πως πρέπει να φύγουμε.
- γ. Έκανα ό,τι μπορούσα αλλά τελικά έφθασα αργά.
- δ. Μου είπε ότι το τηλέφωνό μας είναι χαλασμένο.
- ε. Δεν καταλαβαίνω πώς το έκανες αυτό!
- στ. Το κορίτσι που είδες είναι η αδερφή μου.
- ζ. Με ρώτησε πού κατοικώ.

η. Ό,τι κι αν κάνεις, δεν αλλάζει το αποτέλεσμα.

15. Στις παρακάτω φράσεις ... το ό,τι:

α. ό,τι

ε. ό,τι

θ. ότι

β. ότι

στ. ότι

ι. ό,τι

γ. ό,τι

ζ. ό,τι

δ. ότι

η. ό,τι

4 Ασκήσεις Λεξιλογίου

3. Να εντοπίσετε τις ... από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. ατιμία → αίσχος ≠ τιμιότητα
2. αφομοίωση → εξομοίωση ≠ διαφοροποίηση
3. αφορμή → πρόσχημα ≠ κατάληξη
4. βία → εξαναγκασμός ≠ ελευθερία
5. γυρισμός → επιστροφή ≠ αναχώρηση
6. γεγονός → συμβάν ≠ εικασία
7. γνώμη → άποψη ≠ αβουλία
8. γνώση → σύνεση ≠ άγνοια
9. γόητρο → θέλητρο ≠ ασημότητα
10. δάσκαλος → διαφωτιστής ≠ μαθητευόμενος
11. δέος → φόβος ≠ περιφρόνηση
12. διακοπή → παύση ≠ συνέχιση
13. δικτατορία → δεσποτεία ≠ δημοκρατία
14. δράμα → τραγωδία ≠ κωμωδία
15. δράση → πράξη ≠ αδράνεια

2. Να συμπληρώσετε ... την άσκηση 1:

α. ατιμία

β. γόητρο

γ. γεγονός

δ. δέος

- ε. δράση
- στ. διακοπή
- ζ. δικτατορίας
- η. γνώμη
- θ. αφορμή
- ι. βίας

3. Να επιλέξετε πέντε (5) λέξεις από την άσκηση 1 και να γράψετε ένα μικρό κείμενο, στο οποίο να φαίνεται η σημασία τους: (ενδεικτική απάντηση)

Παλαιότερα, θεωρούνταν ορθό ο δάσκαλος με τη βία να μαθαίνει γράμματα στα παιδιά προκαλώντας δέος στους μαθητές και επιβάλλοντας την άποψή του. Πλέον, οι εκπαιδευτικοί καταργούν την παλαιά του «δικτατορία» και μεταλαμπαδεύουν τις γνώσεις με παιδαγωγική προοπτική και προσέγγιση.

5 Παραγωγή λόγου

Ημερολόγιο (ενδεικτική απάντηση)

Αθήνα, 14/02/2022

Αγαπημένο μου Ημερολόγιο,
σήμερα στο σχολείο έγινε κάτι συγκλονιστικό! Δεν θα το πιστέψεις! Γνωρίζεις ήδη την αγάπη μου για τη μαγειρική και τα φαγητά. Σήμερα, η δασκάλα μας αποφάσισε να καλέσει κάποιον ειδικό στην αίθουσα για να μας παρουσιάσει το επάγγελμα του. Μόλις κατάλαβα τι πρόκειται να συμβεί, ενθουσιάστηκα. Η καρδιά μου χτυπούσε δυνατά. Θα έβλεπα για πρώτη φορά από κοντά τον αγαπημένο μου chef.

Μόλις ο chef ξεκίνησε να μας δείχνει τον ειδικό εξοπλισμό του έβγαλα μολύβι και χαρτί. Δεν υπήρχε περίπτωση να μην κρατήσω

σημειώσεις. Από τα πέντε πρώτα λεπτά ο chef κατάλαβε την τεράστια αγάπη μου για τη μαγειρική. Και... δεν θα το πιστέψεις! Με σήκωσε μαζί του στην έδρα για να δω φωτογραφίες από τα πιο διάσημα πιάτα του. Πριν φύγει, μας κάλεσε όλους στο εστιατόριο που εργάζεται τον τελευταίο καιρό.

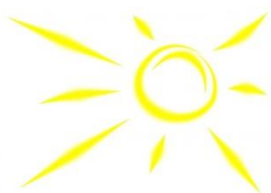
Αφού έφυγε ο chef καταλαβαίνεις πως δεν μπορούσα να σκεφτώ τίποτα άλλο παρά την επίσκεψή μας στο εστιατόριο. Η δασκάλα μάταια προσπαθούσε να με κάνει να παρακολουθήσω στα μαθηματικά. Οι γεύσεις και οι μυρωδιές είναι στην καρδιά μου. Ελπίζω μια μέρα να του μοιάσω! Γιατί όχι; Μακάρι να δουλέψουμε μαζί!

Αγαπητό μου ημερολόγιο, πρέπει να ετοιμαστώ για το μάθημα της Γλώσσας στον ARNO. Σε χαιρετώ...

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ 1^ο: Ο ρόλος της σχολικής εκπαίδευσης στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του παιδιού & **ΚΕΙΜΕΝΟ 2^ο:** Η διαφορά εκπαίδευσης και παιδείας

1. Β	11. Β
2. Γ	12. Β
3. Γ	13. Β
4. Α	14. Γ
5. Β	15. Α
6. Α	16. Β
7. Α	17. Α
8. Γ	18. Α
9. Β	19. Β
10. Γ	20. Β

ΕΝΟΤΗΤΑ 12^Η

Τουρισμός - Ταξίδια - Μέσα μεταφοράς

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Η διαφορά του περιηγητή από τον τουρίστα»,
Από διαδίκτυο (3lyk-n-smyrn.att.sch.gr)

1. Αφού διαβάσετε ... στις παρακάτω ερωτήσεις:

α. Τι έκανε στο ... να ταξιδέψει;

Σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο, σε παλιότερες εποχές, όταν τα ταξίδια, λόγω αντικειμενικών δυσκολιών, ήταν πολυδάπανα και επικίνδυνα, δε δίσταζε να ξοδέψει μεγάλα ποσά, να αναλάβει τον κίνδυνο και να υποστεί τις ταλαιπωρίες που του επιφύλασσαν τα ταξίδια σε μακρινές χώρες, για να πραγματοποιήσει το όνειρό του να τις επισκεφθεί.

β. Τι επιδιώκουν ... όταν ταξιδεύουν;

Κατά το κείμενο, οι τουρίστες ταξιδεύουν μαζικά και αποτελούν όχλο, καθώς συμμετέχουν σε μεγάλες ομάδες που κινούνται οργανωμένα και άβουλα. Ταξιδεύουν λιγότερο από περιέργεια να γνωρίσουν και περισσότερο για να αποδράσουν από την ανούσια και πληκτική ζωή τους. Σκοπός του ταξιδιού τους είναι κυρίως οι αισθησιακές απολαύσεις. Γι' αυτό κατευθύνονται σε τόπους που ανήκουν σε αυτό που ονομάζεται «περιφέρεια της απόλαυσης», δηλαδή σε χώρες που προσφέρουν ό,τι αναζητούν οι τουρίστες: ήλιο, ακτή, έρωτα, θάλασσα. Η σχέση τους με τον τόπο και τους ανθρώπους που επισκέπτονται είναι επιφανειακή, λείπει η πνευματική μέθεξη. Τα ταξίδια θεωρούνται από τους τουρίστες μέσο κοινωνικής διάκρισης και κοινωνικής ανόδου. Γι' αυτό ταξιδεύοντας ικανοποιούν τη ματαιοδοξία τους για προβολή και επίδειξη. Εξάλλου, σε πολλές περιπτώσεις επισκέπτονται ξένες χώρες από μμητισμό.

2. Να σημειώσετε την ένδειξη Σ για τις σωστές απαντήσεις και Λ για τις λανθασμένες για καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις:

- α. Λ
- β. Σ
- γ. Λ
- δ. Σ
- ε. Σ
- στ. Λ

3. Να αντικαταστήσετε ... με αντώνυμους τους:

- α. επιδίωξη
- β. να αποβάλει, να διώξει
- γ. ακριβά
- δ. αφαιρούν, αρνούνται
- ε. ανούσια

4. Ο Άγγλος στοχαστής Thomas Fuller ... Να απαντήσετε με συντομία:

Σύμφωνα με όσα μάθαμε παραπάνω, τα ταξίδια απευθύνονται σε κάθε είδους άνθρωπο (και στον «περιηγητή» και στον «τουρίστα»). Τα ταξίδια είναι ο καλύτερος τρόπος για να μάθει κανείς νέα πράγματα αφού έρχεται σε άμεση επαφή μαζί τους. Ο ταξιδιώτης γνωρίζει κουλτούρες και πολιτισμούς διαφορετικούς από τον δικό του κι έτσι διευρύνει τους πνευματικούς και τους γνωστικούς του ορίζοντες. Όντως, η ρήση του Thomas Fuller έχει αληθινό και βαθύ νόημα.

3 Ασκήσεις Συντακτικού

► Δευτερεύουσες επιρρηματικές προτάσεις

1. Να εντοπίσετε ... στα παραδείγματα που ακολουθούν:

- α. Όταν εσύ πήγαινες στο σπίτι
 β. Εκεί που συζητούσαμε ήρεμα
 γ. ενώ πήγαινε «να δει τον Πύργο του Άιφελ»!
 δ. μόλις πει δύο γουλιές γαλλικό καφέ.
 ε. ενόσω χειρίζεται την οθόνη πλοήγησης.
 στ. λίγες ώρες αφότου ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε το τέλος της επιδημίας.
 ζ. προτού αποφασίσει
 η. ωστόσο ενδιαφέρθηκε γι' αυτό ο σκηνοθέτης Σον Τέρνερ.

2. Στα ακόλουθα ... και την απόδοση:

ΥΠΟΘΕΣΗ	ΑΠΟΔΟΣΗ
Αν την αγαπούσε	δεν θα έφευγε μακριά της
Εάν στην καθημερινότητα των Ευρωπαίων δεν επικρατούν οι αξίες του ανθρώπου	(τότε) το παιχνίδι της ειρήνης και της ισότητας έχει χαθεί για τους λαούς.
εφόσον δεν τηρήσει τις δεσμεύσεις της.	Οι αγρότες αποφάσισαν να αποχωρήσουν προειδοποιώντας την κυβέρνηση ότι θα τους βρει μπροστά της
Έτσι και γελάει κανείς με την ιστορία μου	θα θυμώσω.
Άμα κάνει ο καθένας τη δουλειά του σωστά	νομίζω τα πράγματα θα φτιάξουν.

3. Να υπογραμμίσετε ... (ή συμπερασματικές) προτάσεις:

- α. ώστε να είναι πιο ασφαλείς.
- β. που δεν τους είδε κανένας.
- γ. ώστε κανένας δεν τόλμησε να μιλήσει.
- δ. που όλοι βράχηκαν.
- ε. που έτρεχαν ασταμάτητα σε όλη τη διάρκεια του αγώνα.
- στ. ώστε να μην τον θέλει κανένας

4. Να υπογραμμίσετε ... προτάσεις:

- α. να μάθουν γράμματα.
- β. για να πιάσουν ψάρια.
- γ. για να αθλούνται οι νέοι.
- δ. να δουν τον αγώνα.
- ε. για να τελειώσει έγκαιρα το έργο.

5. Να διακρίνετε ... παραχωρητικές προτάσεις:

- α. Αν και γνωρίζονταν πολλά χρόνια: Εναντιωματική
- β. παρόλο που έβρεχε δυνατά: Εναντιωματική
- γ. Κι αν ακόμη διαφωνούσα: Παραχωρητική
- δ. ακόμη κι αν σας φανεί ότι λέω κάτι υπερβολικό: Παραχωρητική
- ε. Αν και ήταν εξωστρεφής: Εναντιωματική
- στ. Μια στιγμή να μην πρόδεχες: Παραχωρητική
- ζ. Και να μη μου το έλεχες: Παραχωρητική
- η. Μολονότι η παραχωρή της Νοτίου Αφρικής απέχει από αυτή των γαλλικών κρασιών: Εναντιωματική
- θ. Που να χαλάσει ο κόσμος: Παραχωρητική
- ι. ακόμη κι αν αισθάνεσαι: Παραχωρητική
- κ. Όσο κι αν προεπάθησα: Παραχωρητική

6. Να διακρίνετε ... υποθετικές προτάσεις.

- α. Αν δεν είχε δουλέψει τόσο πολύ: Υποθετική
- β. Αν με ακούσεις: Υποθετική

- γ. προτού φύγεις για Λονδίνο: Χρονική
- δ. Άμα δε βάλεις μυαλό: Υποθετική
- ε. Όταν σε σκέφτομαι: Χρονική
- στ. Εάν παίζει κι ο Νίκος: Υποθετική
- ζ. Να μην ήμουν εκεί: Υποθετική
- η. Κάθε που νυχτώνει: Χρονική
- θ. Αν τον έβλεπα: Υποθετική
- ι. Αν δεν πήγαινες εσύ: Υποθετική
- κ. Αν ενδιαφέρεσαι για την υγεία σου: Υποθετική
- λ. αν θέλεις το καλό μου: Υποθετική
- μ. Αν δεν έρθεις και σήμερα: Υποθετική
- ν. άμα μου δώσεις το βιβλίο μου: Υποθετική
- ξ. ώπου χάθηκε στο βάθος του δρόμου: Χρονική
- ο. Σαν το αποφάσισε να φύγει: Χρονική

7. Να αναγνωρίσετε ... προτάσεις (είδος, εισαγωγή):

- α. Είδος: Αιτιολογική, Εισαγωγή: γιατί
- β. Είδος: Τελική, Εισαγωγή: για να
- γ. Είδος: Αιτιολογική, Εισαγωγή: επειδή
- δ. Είδος: Χρονική, Εισαγωγή: πριν
- ε. Είδος: Χρονική, Εισαγωγή: όταν
- στ. Είδος: Αιτιολογική, Εισαγωγή: αφού
- ζ. Είδος: Τελική, Εισαγωγή: για να μη
- η. Είδος: Χρονική, Εισαγωγή: μόλις
- ι. Είδος: Χρονική, Εισαγωγή: όταν
- κ. Είδος: Αιτιολογική, Εισαγωγή: αφού
- λ. Είδος: Τελική, Εισαγωγή: για να
- μ. Είδος: Χρονική, Εισαγωγή: ώπου
- ν. Είδος: Χρονική, Εισαγωγή: καθώς
- ξ. Είδος: Χρονική, Εισαγωγή: μόλις

8. Στις παρακάτω περιόδους ... δευτερεύουσες προτάσεις:

- α. του σκοπού: με σκοπό την ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία των λαών = για να υπάρξει ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία των λαών
- β. του σκοπού: για την επιθεώρηση των έργων = για να επιθεωρήσει τα έργα
- γ. του σκοπού: για την αναχώρηση του τρένου = για να αναχωρήσει το τρένο
- δ. της αιτίας: λόγω της επικράτησης των οικονομικών συμφερόντων = επειδή επικράτησαν τα οικονομικά συμφέροντα
- ε. του σκοπού: για την αγορά σπιτιού = για να αγοράσει σπίτι
- στ. του σκοπού: για την επισκευή της πόρτας = για να επισκευαστεί η πόρτα
- ζ. της αιτίας: από την πείνα = επειδή/καθώς πεινούν

9. Στις παρακάτω προτάσεις ... ή πλάγια ερωτηματική:

- α. αιτιολογική
- β. πλάγια ερωτηματική
- γ. πλάγια ερωτηματική
- δ. αιτιολογική
- ε. αιτιολογική
- στ. αιτιολογική
- ζ. πλάγια ερωτηματική
- η. αιτιολογική
- θ. αιτιολογική
- ι. πλάγια ερωτηματική
- κ. πλάγια ερωτηματική
- λ. αιτιολογική
- μ. πλάγια ερωτηματική
- ν. πλάγια ερωτηματική

10. Να βρείτε ... με τον οποίο εισάγονται:

- α. για να, τελική
- β. καθώς, αιτιολογική

- γ. μιας και, αιτιολογική
- δ. που, αιτιολογική
- ε. να, τελική

11. Να διακρίνετε ... ποιες βουλητικές:

- α. να ανοίξει η γη = βουλητική, να με καταπιεί = τελική
- β. βουλητική
- γ. τελική
- δ. τελική
- ε. βουλητική
- στ. τελική
- ζ. βουλητική
- η. βουλητική

12. Να αναγνωριστούν ... (προτερόχρονο, υστερόχρονο, ταυτόχρονο):

- α. όποτε, σύγχρονο
- β. αφότου, προτερόχρονο
- γ. όταν, σύγχρονο
- δ. ώσπου, υστερόχρονο
- ε. μέχρι να, υστερόχρονο
- στ. ενώ, σύγχρονο
- ζ. αφού, προτερόχρονο
- η. πριν, υστερόχρονο
- θ. όταν, σύγχρονο
- ι. πριν, υστερόχρονο
- κ. καθώς, σύγχρονο
- λ. σαν, υστερόχρονο

13. Να υπογραμμίσετε ... αποτελεσματικές:

- α. για να μη χάσει το λεωφορείο. = τελική
- β. ώστε δυσκολευόταν να βρει τον προσανατολισμό του. = αποτελεσματική

- γ. ώστε σηκώθηκε κι έφυγε. = αποτελεσματική
δ. για να αγοράσω δώρα. = τελική
ε. να μείνω σπίτι σας. = τελική
στ. ώστε μου κόπηκε η ανάσα. = τελική

14. Παρακάτω δίνονται ... εξαρτημένη αποτελεσματική;

- α. Όλο το σχολείο κουράζεται, ώστε να είναι όλα έτοιμα στη γιορτή.
β. Έλειπαν τόσοι δάσκαλοι, ώστε τα σχολεία δε λειτουργήσαν.
γ. Είχε τέτοια κίνηση, ώστε όλοι άρχισαν στις δουλειές τους.
δ. Τους φόβισαν τόσο, που δε μίλησε κανείς.

15. Να αναγνωριστούν ... όπως στο παράδειγμα:

- β. «που χαμογελούσε συνέχεια» → Δευτερεύουσα επιρρηματική αποτελεσματική πρόταση. Εισάχεται με τον αποτελεσματικό σύνδεσμο «που» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στην κύρια πρόταση.
γ. «που αποφάσισα» → Δευτερεύουσα επιρρηματική αποτελεσματική πρόταση. Εισάχεται με τον αποτελεσματικό σύνδεσμο «που» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στην κύρια πρόταση.
«να μην τους ξαναμιλήσω» → Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση. Εισάχεται με τον βουλητικό σύνδεσμο «να» και λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα αποφάσισα.
δ. «ώστε κοιμήθηκε αμέσως» → Δευτερεύουσα επιρρηματική αποτελεσματική πρόταση. Εισάχεται με τον αποτελεσματικό σύνδεσμο «ώστε» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στην κύρια πρόταση.
ε. «να δε ταΐζουν στο στόμα» → Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση. Εισάχεται με τον τελικό σύνδεσμο «να» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στην κύρια πρόταση.

στ. «για να μην τον δυσαρεστήσω» → Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση. Εισάχεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στην κύρια πρόταση.

ζ. «καθώς δεν είχε βρέξει έξι μήνες» → Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση. Εισάχεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «καθώς» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στην κύρια πρόταση.

η. «για να δεχτεί αυτές τις απαράδεκτες δεσμεύσεις» → Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση. Εισάχεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στην κύρια πρόταση.

θ. «Μια και ήρθες» → Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση. Εισάχεται με την αιτιολογική φράση «μια και» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στην κύρια πρόταση.

«να φάμε και να πιούμε και να θυμηθούμε τα παλιά.» → Δευτερεύουσες επιρρηματικές τελικές προτάσεις. Εισάχονται με τον τελικό σύνδεσμο «να» και λειτουργούν ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στην κύρια πρόταση.

ι. «να μη δε πιστεύει κανείς» → Δευτερεύουσα επιρρηματική αποτελεσματική πρόταση. Εισάχεται με τον αποτελεσματικό σύνδεσμο «να» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στην κύρια πρόταση.

κ. «να προλάβει το τρένο.» → Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση. Εισάχεται με τον τελικό σύνδεσμο «να» και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στην κύρια πρόταση.

16. Στις παρακάτω ... συντακτική τους λειτουργία:

α. ονοματική αναφορική επιθετική, λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στον όρο «το βιβλίο»

β. επιρρηματική αναφορική πρόταση, λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα «κοιμήσου»

- γ. επιρρηματική αναφορική πρόταση, λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα «επισκεφτούμε»
- δ. ονοματική αναφορική ελεύθερη, λειτουργεί ως υποκείμενο στο ρήμα «ας ακολουθήσει»
- ε. ονοματική αναφορική επιθετική, λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στον όρο «η επιτροπή»
- στ. ονοματική αναφορική ελεύθερη, λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα «θα πληρώσω»
- ζ. ονοματική αναφορική επιθετική, λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στον όρο «Ο Κωνσταντίνος Καβάφης»
- η. επιρρηματική αναφορική πρόταση, λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα «να εκτελεστούν»
- θ. επιρρηματική αναφορική πρόταση, λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο ρήμα «φάε»
- ι. ονοματική αναφορική επιθετική, λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στον όρο «η έλλειψη»
- κ. ονοματική αναφορική ελεύθερη, λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα «να κατακτήσεις»
- λ. ονοματική αναφορική επιθετική, λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στον όρο «ο σταθμός»
- μ. επιρρηματική αναφορική πρόταση, λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα «θα πάμε»

4 Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε ... για καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. δυσφορία → ασφυξία ≠ ευφορία
2. εγγύηση → διασφάλιση ≠ αβεβαιότητα
3. έλλειψη → απουσία ≠ ύπαρξη
4. ελπίδα → προσδοκία ≠ απελπισία
5. έκβαση → κατάληξη ≠ αρχή

6. έναρξη → αρχή ≠ κλείσιμο
7. ενδιασμός → φόβος ≠ αυτοπεποίθηση
8. εξαθλίωση → αθλιότητα ≠ ευημερία
9. επακόλουθο → συνέπεια ≠ αιτία
10. ζήλος → προθυμία ≠ αδιαφορία
11. ήττα → αποτυχία ≠ επιτυχία
12. θράσος → τόλμη ≠ δειλία
13. θρίαμβος → επίτευγμα ≠ αποτυχία
14. ιθαγενής → ντόπιος ≠ αλλοδαπός
15. καλαισθησία → κολακεία ≠ ακαλαισθησία

2. Να συμπληρώσετε ... από την άσκηση 1:

- α. εξαθλίωση
- β. καλαισθησία
- γ. ενδιασμούς
- δ. επακόλουθο
- ε. ήττα
- στ. ζήλο
- ζ. ελπίδα
- η. δυσφορία
- θ. ιθαγενείς
- ι. έκβαση

3. Να επιλέξετε ... η σημασία τους: (ενδεικτική απάντηση)

Είχα κάποιους ενδιασμούς για ό,τι επρόκειτο να συμβεί, αλλά η ελπίδα μέσα μου καιροφυλακτούσε. Η έλλειψη σιγουριάς είχε ως επακόλουθο την ήττα μου. Η αγωνία με οδήγησε στην εξαθλίωση. Δεν θα ξεχάσω ποτέ αυτόν τον αγώνα.

5 Παραγωγή λόγου

Περιγραφή διαδρομής με κάποιο μεταφορικό μέσο (ενδεικτική απάντηση)

Αθήνα, 14/02/2022

Αγαπημένο μου Ημερολόγιο,

Χθες τος πρωί ξεκινήσαμε με την σχολική μας τάξη το ταξίδι μας από την Αθήνα προς την Θεσσαλονίκη. Το ταξίδι μας έγινε με ένα μπλε λεωφορείο που μέσα είχε καινούρια καθίσματα και τηλεόραση. Κατά τη διάρκεια της μεγάλης διαδρομής στην τηλεόραση παίζονταν παιδικές ταινίες για όλους μας.

Εγώ προτιμούσα να κοιτώ από το παράθυρο. Πέρασαμε από διάφορες πόλεις, όπως η Λαμία και η Λάρισα. Από το παράθυρο, λοιπόν, είδα πολλούς ανθρώπους, πουλιά, δέντρα και παρατηρούσα πως κάθε περιοχή έχει διαφορετικές ομορφιές. Αλλού υπήρχε ποτάμι, αλλού όχι. Κάποιες περιοχές είχαν βουνό, κάποιες άλλες βρίσκονταν κοντά στη θάλασσα. Η χώρα μας έχει διάφορα μέρη κι αξιοθέατα.

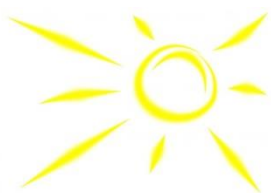
Το ταξίδι αυτό θα μου μείνει αξέχαστο καθώς πέρασα τόσες πολλές ώρες μέσα σε λεωφορείο για πρώτη φορά. Επίσης, γνώρισα νέους τόπους και εικόνες. Θα μπορούσα για μέρες να κοιτάζω αυτό το παράθυρο.

Με αγάπη,
Χρήστος

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Οι θετικές και οι αρνητικές πλευρές του τουριστικού φαινομένου στην Ελλάδα»

1. Γ	11. Β
2. Α	12. Β
3. Β	13. Β
4. Γ	14. Α
5. Α	15. Β
6. Β	16. Β
7. Α	17. Γ
8. Γ	18. Γ
9. Γ	19. Α
10. Α	20. Α

ΕΝΟΤΗΤΑ 13^Η

Διατροφή

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Εφηβεία και διατροφή»

1. Αφού διαβάσετε προσεκτικά το κείμενο, να απαντήσετε σύντομα και περιεκτικά στις παρακάτω ερωτήσεις:

α. i. Ποιες διατροφικές διαταραχές αντιμετωπίζουν οι έφηβοι;

Σύμφωνα με τις πληροφορίες του κειμένου, ανησυχητικά είναι και τα ποσοστά εμφάνισης διατροφικών διαταραχών, όπως η ανορεξία και η βουλιμία στους εφήβους. Οι κοινωνικές πιέσεις που ασκούνται για την απόκτηση «λεπτού και καλλίγραμμου σώματος» αναγκάζουν αρκετούς εφήβους και κυρίως κορίτσια να καταφύγουν στην ασιτία.

ii. Από ποιους παράγοντες επηρεάζεται η παχυσαρκία κατά την εφηβεία;

Η παχυσαρκία στους εφήβους επηρεάζεται από την κακή διατροφή αλλά και την έλλειψη γυμναστικής, καθώς το 45% των αγοριών και το 69% των κοριτσιών ηλικίας 15 – 18 ετών κάνουν λιγότερο από μια ώρα γυμναστική την εβδομάδα.

β. Ποιο είναι το προτεινόμενο σχήμα διατροφής που συνιστούν οι διαιτολόγοι;

Ο σύγχρονος έφηβος, λόγω του γρήγορου ρυθμού ζωής του και του υπερβολικά φορτωμένου προγράμματος του με σχολείο, φροντιστήρια και άλλες δραστηριότητες, συχνά δεν εφαρμόζει το προτεινόμενο σχήμα των «τριών γευμάτων την ημέρα» και των «δύο ενδιάμεσων σνακς» που συνιστούν οι διαιτολόγοι.

2. Να σημειώσετε ... από τις παρακάτω προτάσεις:

α. Λ

β. Σ

γ. Λ

δ. Λ

ε. Σ

3. Να αντικαταστήσετε ... με συνώνυμους τους:

α. τελειώνει

β. σημαντικό

γ. επισημανθεί, τονιστεί

δ. σημαντικότερη

ε. χρήσιμα

4. Ο μεγάλος γιατρός της αρχαιότητας ... Να αναφέρετε με συντομία;

Η σωστή διατροφή είναι το Α και το Ω για την υγεία του ανθρώπου. Η υγιεινή διατροφή μας απομακρύνει από τις ασθένειες και τις αρρώστιες. Αν, λοιπόν, καταναλώνουμε ό,τι χρειάζεται ο οργανισμός μας, τότε έχουμε όλα τα «φάρμακα» και τα «γιατρικά» για να ζήσουμε χωρίς να απειλούμαστε από καταστάσεις επικίνδυνες για την υγεία.

3 Ασκήσεις Συντακτικού

► Ονοματικές & ρηματικές φράσεις

1. Να αναγνωρίσετε ... ή Ο.Φ. αντίστοιχα:

α. Ο αθλητισμός: ΟΦ, είναι τρόπος ζωής: ΡΦ

β. Η υγιεινή διατροφή: ΟΦ, είναι πλούσια σε θρεπτικές ουσίες: ΡΦ

γ. Τα παιδιά: ΟΦ, συνήθως δεν τρώνε πρωινό: ΡΦ

δ. Ο δυνατός άνεμος: ΟΦ, έπαιρνε τις ταμπέλες του δρόμου: ΡΦ

ε. Ο σύλλογος: ΟΦ, αποφάσισε την απομάκρυνση (του υπαλλήλου): ΡΦ, του υπαλλήλου: ΟΦ

στ. Ετοιμαζόμαστε για το σχολείο καθημερινά: ΡΦ

2. Να μετατρέψετε ... σε Ρηματικές:

- α. Καινούρια βιβλία παρουσιάζονται.
- β. Μαθητές και δάσκαλοι συνεργάζονται για το στήσιμο της χιορτής.
- γ. Η τιμή του πετρελαίου πέφτει λόγω της οικονομικής κρίσης.
- δ. Μειώνονται οι μισθοί των υπαλλήλων.
- ε. Απαγορεύεται η κυκλοφορία στις 9.00.
- στ. Προστατεύεται η θάλασσα.
- ζ. Αντιμετωπίζεται το πρόβλημα.
- η. Οι διακοπές παρατείνονται μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου.

3. Να μετατρέψετε ... σε Ονοματικές:

- α. Απαχόρευση της αντιγραφής ασκήσεων.
- β. Προσφορά λίγων χρημάτων στους φτωχούς συμπολίτες τους.
- γ. Εισαγωγή νέων προϊόντων από τους εμπόρους.
- δ. Περιγραφή του αχώνα από τον εκφωνητή.
- ε. Αγορά νέας τσάντας σε πολύ συμφέρουσα τιμή.
- στ. Διακοπή συνεδρίασης των επιχειρηματιών.
- ζ. Εφαρμογή Κ.Ο.Κ. από σήμερα.
- η. Σπορά του χωραφιού με λαχανικά από τους αγρότες.

4. Να μετατρέψετε τις Ρηματικές Φράσεις σε Ονοματικές και το αντίστροφο:

- α. Ανταλλαγή δώρων.
- β. Καλλιέργεια βιολογικών προϊόντων.
- γ. Η εθνική ομάδα ποδοσφαίρου νίκησε.
- δ. Φροντίδα και προστασία ρου δάσους.
- ε. Οι νέοι επιστέφουν στο χωριό.
- στ. Πρόκληση μεγάλων καταστροφών από τους κατοίκους στον καταυλισμό.
- ζ. Ο μαθητής αναχνώρισε το γραμματικό λάθος.

- η. Σκάλισμα και φύτεμα του κήπου.
- θ. Οι φοιτητές αντικατέστησαν χρονικά τα ρήματα.
- ι. Αναστήλωση των αρχαίων μνημείων από τους αρχαιολόγους.
- κ. «Τάχωμα» του πυρηνικού προγράμματος της Β. Κορέας.
- λ. Ταξίδι σε όλο τον κόσμο.
- μ. Άμαχοι διασώθηκαν στην Συρία.
- ν. Κήρυξη νέου πολέμου στον Βορρά.
- ξ. Λύση του οικολογικού προβλήματος.
- ο. Ανακαλύφθηκε ένας αρχαίος θησαυρός.
- π. Καταστροφή των μνημείων του πολιτισμού από τους βομβαρδισμούς.
- ρ. Παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- σ. Δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας.

5. Η μητέρα σκέφτεται τι έχει να κάνει για την επόμενη μέρα:

➤ Να φτιάξετε ...:

- ✓ Πλύσιμο πιάτων
- ✓ Καθάρισμα δωματίου παιδιών
- ✓ Μαχείρεμα κοτόπουλου με πατάτες
- ✓ Σκούπισμα σαλονιού
- ✓ Ξεσκόνισμα επίπλων
- ✓ Πότισμα λουλουδιών

6. Η δασκάλα είπε: «Για αύριο θα έχετε τα παρακάτω:»

➤ Η Κατερίνα ... Τα κανόνισε έτσι:

1. Θα λύσω πρώτα τις ασκήσεις στα Μαθηματικά.. Τι άλλο έχει;
2. Θα αντιγράψω στο τετράδιο ένα κείμενο.
3. Θα προπονηθώ στην ορθογραφία.
4. Θα μελετήσω το μάθημα της ιστορίας.
5. Θα επαναλάβω/κάνω επανάληψη στην προπαίδεια.

4 Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε ... καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. καταδίωξη → κυνηγητό ≠ αδιαφορία
2. κλάσμα → κομμάτι ≠ σύνολο
3. λήθη → λησμονιά ≠ ενθύμηση
4. λιτότητα → ολιγάρκεια ≠ πλεονεξία
5. λοιμός → επιδημία ≠ υγεία
6. μάστιγα → δεινό ≠ ευτυχία
7. ματαιοδοξία → ματαιοφροσύνη ≠ ταπεινοφροσύνη
8. μεγαλείο → λαμπρότητα ≠ ταπείνωση
9. μειονέκτημα → ελάττωμα ≠ υπεροχή
10. μετάπτωση → μεταβολή ≠ σταθερότητα
11. μόχθος → κόπος ≠ ξεκούραση
12. νιάτα → νεότητα ≠ γηρατειά
13. ξηρασία → ανυδρία ≠ κατακλυσμός
14. όλεθρος → καταστροφή ≠ σωτηρία
15. παρεκτροπή → απόκλιση ≠ ευκοσμία

2. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη από την άσκηση 1:

- α. καταδίωξη
- β. λιτότητα
- γ. ματαιοδοξία
- δ. μόχθων
- ε. μεγαλείο
- στ. ξηρασίας
- ζ. μάστιγα
- η. όλεθρο
- θ. κλασμάτων
- ι. λοιμού

3. Να επιλέξετε πέντε (5) λέξεις από την άσκηση 1 και να γράψετε ένα μικρό κείμενο, στο οποίο να φαίνεται η σημασία τους: (ενδεικτική απάντηση)

Η λιτότητα και ο μόχθος συμβάλλουν στη μετάπτωση του χαρακτήρα του ανθρώπου. Ο άνθρωπος γίνεται πνευματικά ανώτερος και δεν καλύπτει την ματαιοδοξία του με υλικά αγαθά. Η απόκτηση υλικών αγαθών σήμερα είναι μια μάστιγα που πλήττει κυρίως τα «νιάτα», τα νέα παιδιά.

5 Παραγωγή λόγου

Δίνω οδηγίες (ενδεικτική απάντηση)

Για να φτάσεις εγκαίρως στο σπίτι μου από το σχολείο το απόγευμα θα πρέπει να ακολουθήσεις τις οδηγίες που θα σου δώσω. Αρχικά, βγαίνοντας από το σχολείο πάρε τον δρόμο δεξιά σου που περνά από το πάρκο με τις κούνιες. Συνέχισε ευθεία μέχρι το σταυροδρόμι με τα φανάρια και στρίψε αριστερά. Προχώρα ευθεία και έπειτα στρίψε δεξιά στο στενό που ξεκινά η λαϊκή αγορά της περιοχής. Προχώρα περίπου δέκα (10) μέτρα και έπειτα στο δεξί σου χέρι θα βρίσκεται η πολυκατοικία με τον αριθμό 10. Σε περιμένω!

ή

Οδηγίες προς μικρότερους μαθητές του σχολείου κατά τη διάρκεια του διαλείμματος:

Να είστε ευχάριστοι και να κάνετε νέους φίλους.

Να περιμένετε με ηρεμία στην ουρά του κυλικείου.

Να αποφεύγετε εντάσεις με τους υπόλοιπους μαθητές του σχολείου.

Να παίζετε ομαδικά χωρίς αποκλεισμούς.

Να προσέχετε στις σκάλες.

Μην τρέχετε στους διαδρόμους.

Να διατηρείτε την αίθουδά σας καθαρή.

Να ανοίγετε τα παράθυρα της τάξη σας.

Να βέβεστε τα πράγματα των συμμαθητών σας.

Να ζητάτε βοήθεια, όπου χρειάζεται, από μεγαλύτερους.

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: Το χαμογελαστό συννεφάκι, Μάρω Λοϊζου

1. Α	11. Β
2. Γ	12. Β
3. Β	13. Γ
4. Α	14. Γ
5. Β	15. Α
6. Γ	16. Γ
7. Γ	17. Β
8. Α	18. Γ
9. Α	19. Α
10. Β	20. Β

Αξίες για μια ζωή!

- ✓ Εξυπνάδα
- ✓ Κριτική Σκέψη
- ✓ Αυτοπεποίθηση

Βρες το Δάσκαλό σου!
στο arnos.gr

Ο Καθηγητής - Δάσκαλος arnos.gr:

- ★ **Διδάσκει** μεθοδικά και οργανωμένα με το Τετράδιο Σπουδής.
- ★ **Καθοδηγεί** το Μαθητή να μαθαίνει βήμα - βήμα.
- ★ Οδηγεί στην **Αυτομάθηση**.
- ★ **Υλοποιεί** τους στόχους του μαθήματος.
- ★ **Πιστοποιεί** με διαγωνίσματα την πρόοδο του Μαθητή.

Γιατί επιλέγω Τετράδιο Σπουδής;

- ★ Είναι απαραίτητο διδακτικό εργαλείο βασισμένο στους στόχους του μαθήματος και τον τρόπο Υλοποίησής του.
- ★ Σε αυτό βρίσκεται το υλικό Διδασκαλίας για τον Καθηγητή και Μελέτης για το Μαθητή.
- ★ Το Τετράδιο Σπουδής σε συνδυασμό με το course οδηγούν το **Μαθητή** στην **Αυτομάθηση**.
- ★ Είναι το Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο πραγματοποίησης της **online διδασκαλίας με φυσικό τρόπο**.
- ★ Με αυτό **ενημερώνονται άμεσα οι γονείς** και **ελέγχουν την πρόοδο** του παιδιού τους.

Τετράδια Σπουδής για:

Δημοτικό

Μαθηματικά

Φυσικά

Γλώσσα

6-12
ετών

arnos.gr | info@arnos.gr